

Délibáb

42. SZÁM

34
FILLÉR

Simor Erzsi
(Arlén felv.)

RÁDIÓMŰSOR
OKTÓBER 18. TÓL 24-IG

D SZABÓ

OXIGÉN BORAX

NAPPALI
ÉS
ÉJJE LI

KRÉM

fehéríti arcbőrét

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

A böles Dorina kiosztja
a szerelmek szerepelt:
Olthly Magda, Somogyi Erzsi,
Pataky Jenő

Tartuffe A KAMARASZÍNHÁZBAN

Tartuffe a világirodalom örökéletű álszentje. Bölcsojénél jókora vihar is keletkezett, amely májdnem elsöpörte a párnapos esecsemőt. A francia papság kívánta a darab betiltását, mert szerintük Molière alkotása vallásgyalázó és alkalmas volt arra, hogy a hívőket egyház iránti bizalmukban megrendítse. A papság protestálása olyan erős volt, hogy jóideig még a „Napkirály”, XIV. Lajos sem mert azzal szembeállni. Ot évig (1664—69) nem volt szabad előadni a Tartuffe-öt, mely miatt Molière-t egyházi átok is sújtotta.

A darab azonban már abban az időben is egyik legnagyobb sikerű Molière-alkotásnak bizonyult s azóta is állandó klasszikus műsordarabja a világ színpadainak. A Nemzeti Színház is kötelességet teljesített, mikor mintegy két évtized után ismét közönség elé vitte Molière egyik leghatározottabb figuráját. A kamaraszínházi előadást méltán nevezhetjük avantgardista bemutatónak is, természetesen nem a szó politikai értelmében értjük a szót, hanem pusztán azt kívánjuk jelezni vele, hogy a Nemzeti Színház fiataljainak munkáját és tehetségét tükrözti. Ez a fiatalosság a jellemzője az egész előadásnak: friss, lendületes, színes és eredményében mutatja azt a remekmű és a színművészet iránti rajongást, amelyet elég régen nélkülözünk.

Anyós és menyé (Gobbi Hilda, Makay Margit)

magyar színpadon. Avantgardista előadás ez minden erényével és hibájával. A hibák tulajdonképpen az erényekből nőnek ki: a lelkesedés és a lendület nem egyszer túlzásokba ragadja a főszereplőt és a rendezőt s ezek a túljátszások az előadás egységének rovására mennek.

Tartuffe megszemélyesítője kitűnő és invenciózus színész, Major Tamás. Felfogása szerint Tartuffe nyomorult, groteszk shylocki figura: ilyennek is játssza szerepét. Ha az ő elképzelését fogadjuk el, akkor meg kell állapítanunk, hogy az előadás többi szereplője nem hangolódik pontosan és stílusosan a főszereplőhöz. Különösen legállandóbb partnerével, Orgonnal szemben tűnik ez túlságosan fel. Orgont Apáti Imre alakítja. Ő a darab másik legjobban kidolgozott figuráját mérsékelttónusban mutatja be, ami egyenlenséget érezlet a nézővel a két szerep párhuzamát illetően. Ez az egyetlen kifogásunk, amit jelemlíthetünk, külön-külön azonban mind a két színész elismerésre

Orgon és a szemtelen Dorina (Apáti Imre, (Méreai jelv.) Somogyi Erzs)

méltó alakítást nyújt. Mi Apáti játéktílusával értünk inkább egyet, meri Tartuffe-öt síma, kígyószzerű, keneteljes álszentnek gondoljuk, nem pedig brutális, akrobata-csavargónak.

Mindezek ellenére megállapíthatjuk, hogy régen láttunk hasonló nivós, nagyteljesítményű, klasszikus Molière-előadást pesti színpadon. Az előadás minden jelenetén meglátszott a rendező gondossága és a művészek lelkes odaadása. Különösen Makay Margit alakítását emeljük ki, aki mértéktartásával és egyéni bájával izzig-vérig molièrei tudott lenni. Somogyi Erzsit hosszú évek óta nem láttuk ennyire neki való szerepben. Szinte kifogástalanul alakította a minden lében kanál, de bőles komorna szerepét. Gobbi Hilda tökéletes karikatúrája a fecsegő öregasszonynak, Malány Antal pedig egy fiók-Tartuffe-szereppel nyerte meg a közönség tetszését. Olthay Magda finom, de drámai rövid pár szavában kifejező volt. Szabó Sándor, Pataky Jenő és Balázs Samu nevét említjük még meg, mint az emlékezetes és értékes előadás méltó szereplőit.

A rendezés munkáját Apáti Imre végezte. Eggedül a főszereplő és a többi között mutatkozó stíluseltérést írhatjuk rovására, viszont egészbenéve bizonyosságot tett arról, hogy a mai rendezőhiányban az ő tehetségét nem szabad parlagon hevertetni. Jankovich Ferenc fordította újra a darabot: jól elmondható szöveget adott a színészek szájába.

Harasztos Albert

A leleplező szerelmi jelenet (Major Tamás, Makay Margit)

Legalább 100 estére
 Nemzeti Kamaraszínházban
 Zilahy Lajos: Fatornyok című

Ajtay Andor

A színházi szezon legérdekesebb szerződését írta alá az elmúlt héten Ajtay Andor, aki mint ismeretes, nagy hírlapi kommentálások közben vált meg a Vígszínházról. Azóta is rengeteg kombinálgatás, találgatás látott napvilágot a kitűnő művész várható fellépéseivel kapcsolatban. A múlt héten aztán minden eldőlt, végeszakadt a találgatásoknak, mert Ajtay Andor leszerződött a Nemzeti Színházhoz.

Ajtay Andort a riporter hiába keresi a szigetutcai lakáson: szinte éjjel-nappal a filmgyárban van. Most fejezte be az egyiket s egy-két nap múlva már újra műterembe megy mint Tüdős Klára *Fény és árnyak* című filmjének férfifőszereplője. A kulisszák labirintusában szegezzük neki a kérdést:

- Igaz? . . .
- Miért? Olyan hihetetlen? — feleli mosolyogva.
- Sőt! De már annyifelé kombinálgatták . . .
- Ez most igaz. Németh Antal dr.

fele
 vol
 ho
 egy
 is
 is
 tes
 A
 féll
 má
 sor
 het
 sze
 s a
 sze
 mi
 Töl
 Gié
 kap

Szelezcky Zita
„sarokba szorítva”

Miért?...

Beszélgetés Szelezcky Zitával,
akit az idén csak Kolozsvár
láthat színpadon

A színházak programja a szezon első felére már körülbelül kialakult és csodálkozással állapítottuk meg, hogy a szereplők listáján sehol sem szerepel színházi és filmvilágunk első számú „üdvöskéje” (ez a jelző már letörülhetetlenül ráragadt): — Szelezcky Zita. Filmen is csak kétszer találkozunk a nevével. A „Sziámi macska” és a „Zenélő malom” főszerepét játszotta el az idén.

Szóval Szelezcky Zita pihen. Mostanában bizony elég ritkán láttuk, legutoljára a „Mária főhadnagy”-ban. Azelőtt se hosszú ideig s azóta sem.

Miért? A legilletékesebbtől kapjuk meg erre a feleletet: — magától Szelezckytől. Színhely: Serleg-utca 8, első emelet. Tágas, nap-sütött szalón.

— Tehát miért? — kérdezzük.

— Nem nagyon erőltem most a fellépést — válaszolja Zita, — a konjunktura nem kedvez a művészi teljesítményeknek. Ilyenkor a közönség mindent megnéz. Nem derül ki, hogy ki a jó író, ki a jó színész, melyik a jó darab. Minden úgy megy, mintha ingyen osztogatnák a jegyeket, akárki is írta vagy akárki is játssza a főszerepet.

— De tárgyalt, úgy hallottuk, a Vigszínházzal is...

— Tárgyaltam, de abbamaradtak a tárgyalások. Azóta ha jól tudom, véglegesen ki is osztották Kelemen Évára azt a szerepet, amit nekem szántak.

— Sokan nehezményezték azt, hogy maga

mint drámai színész, hosszú szünet után — egy operett főszerepét vállalta el és játszotta majdnem egy szezonon keresztül...

— Én is tudom, hogy „Mária főhadnagy”-beli fellépésemet sokan kritizálták s azt állították, hogy művészi nivóm rovására ment. Hát ezt kerekén tagadom — mondja egy kicsit mérgesen Szelezky Zita. A művészi teljesítmény sohasem attól függ, hogy színfalhasogató tragédiát, vagy úgynevezett „könnyű” darabot játszik az ember. A „hogyan?” a fontos. És a mai időkben a színész feladata is elsősorban a gondokkal és bánatokkal terhelt emberek színvonalas szórakoztatása, hogy a színházban egy kicsit mindenki megszabaduljon a minden nap küzdelmének emlékeitől. Ilse Werner is drámai színész. Ma mégis jütyül, énekel és komédiázik. Senkinek sem jutott eszébe, hogy ezért kiközösítse a „komoly művészek” társadalmából.

— Vállalna új operettszerepet ?

— Miért ne?...

— Mégis, mikor látjuk legközelebb színpadon ?

— Hogy Pesten mikor, azt egyelőre nem tudom megmondani. Legközelebb a kolozsvári Nemzeti Színházban, október végén a színház igazgatóinak meghívására fellépek a „Mária főhadnagy” (!) és a „Hajnalban, délbén, este” főszerepében.

— Film ?

— Nemrég fejeztem be a „Zenélő malom” felvételeit. Legközelebb csak novemberben dolgozom a filmgyárban : Fendrik Ferenc „Nászinduló”-jának főszerepét vállaltam el.

Ime, hölgyeim és uraim, ez minden, amit Szelezky Zitáról tudni kell és tudni lehet...

(h.)

Plein air...
(Mérci felv.)

Hinta-palinta...

A kolozsvári szereplésre készülők

Papp Jenő

ELSŐ DARABJÁRÓL BESZÉL

A színházi és irodalmi világban nagy érdeklődést keltett a hír, amely szerint Papp Jenő az ismertnevű, élestollú író és kritikus darabot írt s művét a Nemzeti Színházhoz nyújtotta be.

Papp Jenőt, a körúti újságíró kávéház asztalánál fedeztük fel. Az asztalon már a második üres, feketekávés pohár, a hamutartóban legalább egy tucat csonkigszívott cigaretta.

Dolgozik most is és a zavarásra fellöki homlokára szemüvegét.

— Igen — mondja, — megírtam a darabot és benyújtottam a Nemzeti Színházhoz. Azt hiszem hasonló körülmények között még nemigen került ki darab író keze alól.

Dühösen gyűjt rá egy újabb cigarettára.

— Lementem pihenni Balatonboglárra. Azzal a szándékkal, hogy pihenés címén megírom új regényemet és ezt a darabot. Uram, Pest egy romantikus, csendes sziget, ahhoz képest, ahol én nyaraltam. A villa mellett reggeltől estig észvesztő nyugalommal gyakorlatozott egy fűvőszenekear bombardonokkal, kürtökkel, dobokkal felszerelve. Hiábavaló volt minden könyörgés, nem hagyták abba. Fürdőruhára vetkőzve bezárkóztam a szobába, vattát dugtam a fülembe, leeresztettem az összes zsalugátért és felgyújtottam a villanyt. Így írtam meg a darabot és a regényt.

— Mi a címe a darabnak?

— *Infláció* — szótagolva mondja. — *A címben benne van a darab levegője is. Két fiatal lélek tiszta, hősiiesen nagyszerű szerelmét vittem színpadra az inflációs idők viharában.*

— Egyes írók szerint a mai időkben nem a szerelem a legfontosabb problémája az embereknek.

Energikus mozdulattal legyint.

— *Mondhatnak, írhatnak akármit. A szerelem minden időkben tengelye életünknek. Regényem ugyancsak a szerelemtől, az örök szerelemtől beszél. Az ifjúság szerelméről. Egy diák és egy grófkisasszony históriája ez a regény. Mindent elmondottam benne, amit mai szemmel ebben a témában megláttam.*

— Meg van már darabjának a szereposztása?

— *Bajor Gizi és Jávor Pál játssza a főszerepet. A darabot maga Németh Antal rendezzi.*

Elmosolyodik.

— *Kíváncsi leszek, milyen lesz a darab színpadon. Eddig nyolc könyvem jelent meg, de ez az első színpadi munkám. „Fiatal” szerző vagyok, illik tehát drukkolnom első darabomnál.*

György László

Séta-interjú a második leghíresebb „Ungarinnal“, Simó Margittal

Megtudtuk, hogy Simó Margit, a Berlinben élő magyar filmsztár átutazóban néhány napig Pesten tartózkodik. Ez ritka alkalom, mert a művésznő csak nagynéha látogat haza, mindig rövid időre, inkognitóban. A közönség eddig csak egyetleneszer láthatta magyar filmben: a *Tiszavirág*-ban. Németországban azonban Rökk Marika mellett ő a leghíresebb Ungarin, aki filmjein cigánylányokat, démonokat, fiatal komika-szerepeket alakít, táncol és énekel.

A idő rövid, ki kell használni, Simó Margit nem szentelhet külön időt az interjúra, ellenben úgy oldjuk meg a dolgot, hogy hozzácsatlakozunk, a programjába illeszkedünk. Indulunk bevásárolni. Egyik üzletből ki, a másikba be és közben mesél magáról:

— Anyám határozta el, hogy táncosnő leszek. Pesten képeztettem ki magam, a bátyámmal együtt. A *Royal Orfeumban* kezdtem, ahol 19 hónapig voltam szólótáncosnő. Azután az *Andrássy-úti Színházban* kaptam szubrettszerepet. Ott fedezett fel az a német filmes, aki próbafelvételt készített rólam. Tetszettem — és kivitték Berlinbe, ahonnan nem engedtek többé haza.

Margitka tíz perc alatt egy ruhát, egy pár cipőt és egy retikült vásárolt. Taxiba vágjuk magunkat és elhajtatunk egyik Rákóczi-úti cukrászdába, ahova gyermekkori emlékek fűzik. A kocsiban folytatja:

— Azóta 18 filmben szerepeltem Hans Albers, Viktor de Kowa, Karl Ludwig Diehl és legutóbb Jannings mellett. Bátyám pedig, akivel eleinte együtt táncoltam, ma a *Staatsoper* — énekes. Rádióban is sokat szerepelek. Persze főleg énekelek, de anyák napján például egy hangjátékban szerepeltem a szintén magyar Hilde von Stolz-cal. Most a belgrádi rádióban énekeltem, onnan jövök...

Megérkeztünk a cukrászdába. Itt végre nyugodtabban beszélhetünk; kérdéseket is teszünk fel:

— Hogy él Berlinben?

— Jól. Ott ma is nagyok a lehetőségek, mindenkit tudnak foglalkoztatni. Sokat olvasok. A szerepkörömmel ellentétben nem cigarettázom, nem kártyázom és általában nincsenek káros szenvedélyeim. Kedvenc szórakozásom a vad vágatlás.

— Mi a véleménye a magyar filmekről?

— Javultak az utóbbi időben. Néha Berlinben is látok egyet-kettőt. De az az érzésem, hogy nem válogatják ki helyesen a külföldre szánt filmeket.

— Szerelm?

— Nem érek rá a munkámtól. A fő, hogy engem szeressenek! Különben a német férfiak rendkívül józan gondolkodásúak, ki lehet velük jönni. Majd ha egyszer ráérek, férjhez megyek!

— Nem vágyódik haza?

— Néha. Egyszer például egy barátómmal sétáltam a berlini utcán, amikor egy magyar tisztekből álló csoport jött velünk szembe. Olyan jól esett a magyar szó, hogy magyarul rájuk köszöntem. Beszédbe elegyedtünk és a végén megajándékoztak egy doboz magyar cigarettával, amit el is fogadtam — a bátyám részére. Nem szégyeltem magam, hogy én szótoltam meg őket. Szébb volt a napom...

Haza — illetve itteni rokonai lakása felé — indulunk. Közben még elmondja, hogy boldogan játszana magyar filmen, ha megkínálják egy nekivaló szereppel...

Ij. K. Gy.

3 villáminterjú

„BÉKESZERZŐDÉS“

Járay József és az Operaház között

Néhány nappal ezelőtt a lapokban rövidke hír jelent meg. Szó szerint idézve: „Járay József, a fiatal operaezenkes, aki repülőőrmesterből lett az Operaház népszerű tagja, megvált a budapesti Operától és a közeljövőben eleget tesz a drezdai opera egész évre szóló meghívásának. A mindig jólétesültek arról suttogtak, hogy a kiváló, fiatal énekes anyagi differenciák miatt hagyta ott az Operát.

A Délibáb egy régebbi Járay-nyilatkozat birtokában — amelyben a fiatal énekes mereven elzárkózott minden külföldi szerződés elfogadásától — most végül magához Járayhoz fordult, akitől az alábbi nyilatkozatot kapta:

— Márkus László, az Operaház teljhatalmú, böles igazgatója eloszlattott minden félreértést azzal, hogy néhány nappal ezelőtt megújította szerződésemet. Számomra nagyon is előnyös módon. S bár nekem semmi kedvem sincs, hogy örökre megváljak az Operától, Budapesttől és a magyar közönségtől, legújabb szerződésem mégis lehetővé teszi számomra a külföldi vendégszereplést. Így Pesten is játszhatom és Drezdában is. Az új szerződésem kívül külön más öröm ért. Megkaptam új szerepemet az „Alarcosbál”-ból. Ez, azt hiszem, mindennél különösebb cáfolat.

„Szent a béke!”

Járay József (Arlen felv.)

Németh Thyra (Inkey felv.)

Azért is sztár leszek!...

A fenti mondatot igen erélyesen és határozottan egy Németh Thyra nevű művésznő jelentette ki. Annyira határozottan, hogy el is hisszük neki.

Németh Thyra ugyanis ifjú és széprebízhető tagja a Vidámszínháznak, aki — mint büszkén meséli sztársági reményeinek alátámasztására — kis, szobalányszerepében is minden este nyíltszíni tapsot kap. Ez a bizonyos szobalányszerep a Ballépés jobbra című nagysikerű vígjátékban zajlik le.

— El vagyok keseredve — mondja villáminterjúnk keretében a szökehajú művésznő, — mert engem is elér a fiatal színésznők átka: nem mernek nagyobb szerepben kipróbálni. Nincs még nevem. Pedig már a Vidámszínházban is bebizonyítottam, hogy igenis, megállom a helyemet.

— Mennyi ideje színésznő?

— Két éve.

— Hiszen akkor van még ideje!...

— Mindig ezt mondják. S ebbe nem akarok beleszokni. Nem öreg tragika akarok lenni, hanem fiatal sztár. S leszek is, meglátják.

Ebben maradunk.

(Németh Thyra egyébként Németh Romotának a húga s egyáltalán nem akar Romcsi nyomdokain haladni: nem megy férjhez.)

A színész, mint színész

Bilicsi Tivadar Talma-alakításáról

A pesti „skatulyázó rendszer” Bilicsit mint komikust könyvelte el.

Ettől a beskatulyázástól már eltért a szerepe is Bilicsinek, amelyet az „Egy nap a világ”-ban játszott az Andrassy Színház színpadán közel háromszázötvenszer, most pedig még érdekesebb és újszerűbb feladatot kapott. Hermann Bahr „Josephine” című darabjában Talma szerepét osztotta rá Vaszary János.

Bilicsi a következőket mondotta új szerepéről:

— Nagy örömmel vállaltam ezt a szerepet, mert különleges művészi feladatot jelent. Nagy-nagy színész alakját megeleveníteni „izgalmas” dolog bármely színész számára. Legtöbbször ugyanis mást játszanak mindig, mint amik mi vagyunk: hivatalnokot, koldust, királyt vagy hőst. Most pedig egy kicsit sajátmagunkat kell színpadra viggem: egy színészt a magánéletében. Talma életét és játékmódját hosszú ideig tanulmányoztam és remélem, hogy megtalálom a kellő hangot, amely a múlt század végének kissé agáló, kissé paléitikus színészemberét eleve né és plasztikussá teszi a közönség előtt. Annál könnyebb lesz ez számomra, mert a partnereim is a magyar színészgárda legjavából kerültek ki.

Bemutató október 16-án.

Bilicsi Tivadar

Revüpalota: REVÜEXPRESSZ

A Revüpalota új műsora, a „Revüexpressz” menetrendszerű pontosságú szünetelő előadásról előadásra. Heinemann Sándor fő „mozdonyvezetőnek” bizonnyult...

A közönség a zsúfolt nézőtérben estéről-estére vastapsokkal jutalmazza Déry Sári, Szondi Biri, Kazal László és a remek artistaszereplők produkcióját.

Az expressz megállás nélkül szalad a századik állomás felé!...

Franşy et Comp.
gumiemberek

Duó Harlem
néger stepp-
táncospár

MŰVÉSZŰR, SZABAD AZ ÍRATOKAT?!!

Kamarás Gyula

Kamarás Gyula
 Születési helye: Budaörmény 1918 színház tagja.
 Születésnapja: július 30.
 Névnappja: augusztus 12.
 Vallása: 2. katól.
 Lakás: Hologvári Postacst.u. 8.
 Férjhezett, nős-e: Kála Lotmek igew.
 Van-e gyermeke: nincs de szeretnék
 Házassága: hajmatalan nőke
 Megasága: 184
 Súlyja: 79

Kedvenc darabja, amiben játszott: „Ellák”
 Kedvenc filmje, amiben játszott: „Bűnös vagyok”
 Ki fedezte fel és hol kezdte pályáját: Horváth Árpád Debrecen
 Mi volt első kiugró sikere: „Mely előtte vagyok”
 Hol végezte iskoláit és hol élt fiatal korában: Fiókáim halas

Felcséggemmel, Sivó Máriával a „Manderley-ház asszonyai” szünetében

Mi akart eredetileg lenni: par, majd tróntalanat
 Legkedveltebb szórakozása: fényképezés
 Legszébb színdarab, amit látott: Cyrano de Bergerac
 Legszébb film, amit látott: „Fülbó csillagok”
 Legszébb könyv, amit olvasott: Villon balladái
 Kedvenc írója: Ady Endre
 Kedvenc zeneszerzője: Himnuszok
 Kedvenc virága: Szegfű (fehér)
 Kedvenc kőműve: Levélvadász
 Kedvenc táncos: Keringő
 Kedvenc ruhacímke: szíves
 Kedvenc sportja: usztás
 Kedvenc állata: Kutya (francia bulldog)
 Kedvenc étel: Rakot káposzta
 Kedvenc cigarettája: pirabom

Kamarás Gyula

Az „Ellák”-ban Kolozsvárott

Mezey Máriával a „Bűnös vagyok” című filmben

Olgy Magda

A SZINÉSZNŐ,
SANZONÉNEKESNŐ
ÉS IRÓNÓ

terveiről, a színészutánpótlás hibáiról és a klasszikus darabokról

Olgy Magdát, a Nemzeti Színház fiatal, tehetséges színésznőjét nem kell külön bemutatnunk. Elismerést szerzett már a magyar színjátszásnak határon túl is, s hogy most felkerestük, azért tettük, hogy néhány olyan kérdésre kaphassunk feleletet, ami a közönség előtt ismeretlen. Nevezetesen: állítólag szanzonestékre készül, darabot fordít, színházi regényt ír.

— Nem újdonság, hogy énekelek. A Budai Színkörben százötvenszer játszottam a „Dorozsmai szétmalom” című operett primadonnaszerepét. Erdélyi Mihálynál a „Sárgapitykés közlegény”-ben folytattam operett-kirándulásomat. A Nemzetiben is szép sikerem volt zenés darabokban: a „Ludas Matyi”-ban, a „Liliomfi”-ban, a „Vidám szüret”-ben. Egy kiváló zeneszerző most rábeszélte arra, próbálkozzam meg a szanzoneval. Bevallom, félttem. Oh nem a dívozók felhőrdülésétől, hanem a közönségtől. Am minden jól ment. Anynyira, hogy a tél folyamáig lekötöttek tíz estére a Zeneakadémiára, szanzonek előadására.

— Mi igaz abból, hogy darabot fordít?

— Igaz. (S már hozza elő a fiókból: két francia vígjáték, egy osztrák szerző darabja és egy átdolgozás.) Sőt több darabot. Mind hosszú évek munkája, volt olyan is, amit egy teljes évig fordítottam. Most írom színházi regényemet arról, hogyan készül el egy darab és mennyi minden történik, amíg színpadra kerül. Iggyekszem a színházat olyan őszintén bemutatni, amennyire én látom. Kíméletlenül megírom az igazságot. Tudom, lesznek, akiknek ez nem tetszik majd, akik magukra vélnek ismerni, de hát — az igazságért meg kell szenvedni. Hogy mit mondanak — nem érdekel.

— Reméljük, az iradalomért és a szanzoneért nem hagyja ott a színházat?

— A színház az életem, a szenvedésem. Ha meg kellene válnom tőle, halott ember lennék.

— Mi a véleménye a színészutánpótlásról?

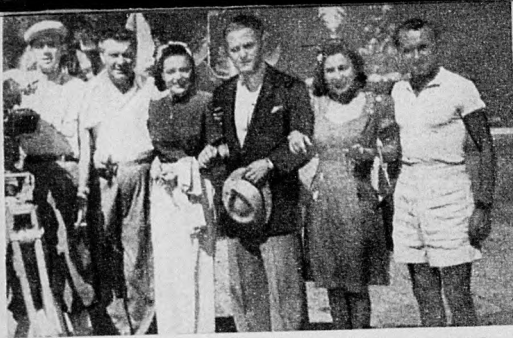
— Lesújtó. Sokszor előfordul, hogy egy-egy különös darabot nem lehet előadni, egyszerűen azért, mert nincs hozzá megfelelő színész. Borzasztó az is, hogy egy fiatal színészből erőszakkal szárt csinálnak. Nem kell-e neki is ugyanúgy végigjárni az inaséveket, mint a régi nagykornak? Miért különb ő, mint azok? Én tíz éve vagyok a Nemzeti Színház

tagja, ebből teljes négy évet végigstatiszálltam, amíg végre az első főszerepre méltottak. Igaz, hennünket olyan mesterek tanítottak, mint például Odry Árpád. Elismerem, hogy rohanó században élünk, de talán mégsem kellene annyira rohanni, hogy a tanulást kifelejtsék. E téren valamit tenni kellene. Vagy megteremteni a fiatalok színházát, vagy pedig egy színházat a saját kebelén belül foglalkozni a fiatalokkal és fokozatosan nevelni őket komoly szerepekre. Nem lennének akkor olyan túlkapások, mint amilyenek a múltban és jelenben igen gyakran előfordultak.

— Most mire készül?

— A Kamaraszínház „Tartuffe”-előadásában Mariannal, a kislánnyal játszom. Imádom Molière-t és Shakespeare-t. A legnagyobb elmélyítést kívánják meg ezek a szerepek. Egy magán-színházi kollégám egyszer azt mondta: könnyű nektek, ti mindig Molière-t és Shakespeare-t játszottok. Nem értem meg, miért könnyű ezeket a szerepeket játszani? Most, hogy láttam néhány magán-színházi klasszikus előadást, még jobban megerősödött bennem az a tény, hogy esakucyan nem könnyű. M.V.

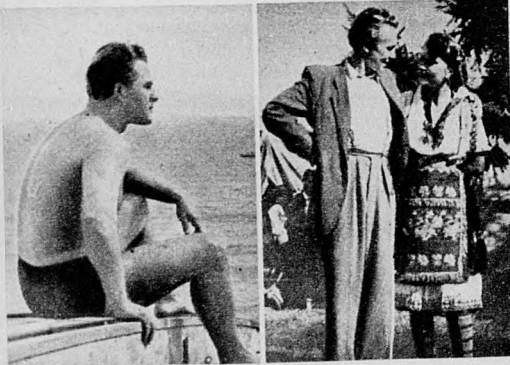

Ime a filmexpedíció: Iesey Rezső, Solthy György, Pelsőczy Irén, Pataky Jenő, Dorita Boneva és Naszody Sándor

A szépnem bolgár népviseletben Naszodyék körül

Pataky a tengerparton mereng

Naszody és bolgár partnernője

Bulgáriai képes riport

Naszody Sándor és Pataky Jenő utcinaplójából

Naszody Sándor és Pataky Jenő, a Nemzeti Színház két kitűnő tagja csak néhány napja érkezett meg Bulgáriából, egy nagyon érdekes filmexpedícióról.

NASZODY SÁNDOR,

akí számtalanszor megmutatta, hogy sokoldalú fiatal tehetség, a következőkben számol be a felejthetetlen kirándulásról:

— Három hétre engedett el a Nemzeti Színház és úgy hiszem a hagyományos bolgár kultúrának tesszünk szolgálatot azáltal, ha ez a képzeletfilm a „Bolgár-magyar rapszódia”, amelynek forgatását most megkezdjük, vázsontra kerül. Eddig még nem jártam Bulgáriában, de mondhatom, a legkedvesebb emlékekkel tértem vissza. Otthonosan éreztem magam, a bolgárok imádják a magyarokat. Voltam Várnában, Tirnovóban, Rilában és természetesen Szófiában. Most ismertem meg közelről a tengert. Nem fogadtott barátságosan. Háborogott, ficánkolt. Csodás élmény volt, de jobbnak találtam egy gyorsnaszád fedélzetén elhajózni.

— A Rila-hegyen megkoszorúztuk a nemrég elhunyt Borisz cár sírját. Hatalmas kolostor épült itt és ami a legérdekesebb, a szakállas barátok szállodát is nyitottak.

— Hogyan fogadták a magyar színészeket Szófiában?

— Megkülönböztetett udvariassággal és szeretettel. Minden rémhír ellenére Szófia csendes, békés napjait éli. Nincs elsötétítés.

— A filmezés?

— Gyönyörű felvételeket készítettünk. A film többi részét már itthon forgatjuk.

PATAKY JENŐ

A Nemzeti Színház népszerű „Jencije” Naszodyhoz hasonlóan ugyancsak elragadtatással beszél bulgáriai útjáról.

— 1937-ben voltam Szófiában és mondhatom, határtalanul örültem, amikor most mint régi ismerőst üdvözöltek a következő szavakkal:

— Itt a kodét Potoki!

— Miért kodét? — kérdezzük csodálkozva?

— A „Kadétszerlem” és az „Áll a bát” című film több hónapon át a szófiai és más bolgár városi mozik műsorán szerepelt. Innen a „kodét” — előléptetés.

— Milyenek a bolgár nők?

— Csinosak. Szépek. Kedvesek. Fiatal színész nagy népszerűségnek örvend körükben. Egyszerűen azért, mert Bulgáriában kevés, mondhatnám nincs is fiatal színész.

— Uti élményei?

— Nem tudom melyikről beszélhetnék, ami a legkedvesebb nekem. Megható az őszinteségük és vendégszeretetük. Eppen ezért örülök, hogy meghívást kaptunk filmünk bulgáriai bemutatójára. Ha csak egy mód van rá, természetesen elmegyek. Egy biztos: sok kedves emlékekkel tértem vissza én is s most, hogy a „mindenütt jó, de legjobb otthon” jelszavával hazajöttem, búcsúzóul csak azt mondhatom:

Davidzsene — a viszonzatlásra. M. V.

Éljen a bolgár-magyar filmbarátság!

Muráti Lili és
Bíliesy Tivadar
„esokorjelenete“
a film legérde-
kesebb perce

Manyi, Mihályi
Ernő, Somogyi
Nusi és Lado-
merszky Margit
játssza. A Pala-
tinus újdonsága a
Nemzeti Apolló-
ban, a Szittyában
és az Átriumban
kerül előadásra.

MEGÁLMODTALÁK

Muráti Lili színésznőt játsszik a vígjátékban, aki idegen városba, idegen szállodába kerül. Első éjjel azt álmodja, hogy zsakettes, cilinderes fiatalemberrel találkozik, aki hatalmas esokrot tart a kezében s ez lesz a férje. Másnap valóban találkozik a lépesőházban a virágesokros úrral, Bíliesy Tivadarral. Ebből az ötletből indul el Vaszary János vidám filmjátéka, amelynek többi fűszerepét Kiss

Muráti Lili és
Kiss Manyi

Muráti és Bíliesy kalandja a hálókoesiban
(Palatinus-film)

Halla! 225-461!

Magyar repülőfilm készül a repülőgép és a légügyi hivatal támogatásával, a létező erők egységének közreműködésével. A történet hőse a fiatal ember, akiből a szerelmi bonyodalmak sodrában, sok küzdelem után, "bravúros pilóta" lesz.

Előkelő magánszínházunk érdekes körülmények között szerződtette illusztris művésznőket a jubiláns magyar író

Epresi Attilát, a magyar filmek ismert epizódistáját a Fővárosi Operett Színház az idei szezonra is szerződtette

Munkácsy Magdolnának „2 x 2” című filmjét forgatják Berlinban (Rozgonyi felv.)

Történelmi darabjának főszerepére. A színházigazgatók között ugyanis titkos szerződés van, amely szerint egyik színház a másiktól csak tízezer pengő pórnálé lefizetése mellett szerződhet bizonyos színészeket. Az előkelő magánszínház igazgatósága elég erélyes állást foglalt e mellett a szerződés mellett s a művész szerződtetésével kapcsolatosan mégis érdekes dolog történt. A művész opciós tagja a másik magánszínháznak, mégis a pórnálé lefizetése nélkül kötött az előkelő magánszínházzal szerződést. Magyarán: a művész közben vidéken is fellépett s az előkelő magánszínház igazgatósága azt állítja, hogy vidékről szerződtette a kitűnő pesti színésznőt.

Vitéz Szende Ferenc, Várady Gyöngyi, Berky Lill a „Kard és kereszt” előadásán a Művelődés Házában (Merei felv.)

„díszelő” Delly Ferencnek és Somogyváry Rudolfnak.

Hétfőn került színre huszonötödik alkalommal az Uj Magyar Színházban Pirandello „Mi az igazság?” című parabolája. Október 16-án új bemutatót tart a színház: Ságody József „Köd” című darabját tűzi műsorra. A főszerepet Somlay Júlia, Szilágyi Szabó Eszter, Perényi László, Földényi, Halassy Mariska és Harsányi Rezső játssza.

Heinrich George, a világhírű német színész és rendező 50 éves (Ufa felv.)

Garden-party a Margitszigeten az „Ördöglovas” című „Déli-báb” filmben (Maklár Zoltán, Fényes Aliz)

Áfra Nagy János, a Székesfőváros Pályaválasztási Tanácsadó és Képesítésvizsgáló Intézet igazgatója döntőbizottsági elnöklésével irodalmi, képzőművészeti, zenei és előadói tehetségkutató versenyt rendez a Keresztény Munkásifjak Országos Szövetsége. A pályázat nevezési határideje október hó 16. Részletes felvilágosítás Budapest, VIII., József-utca 41, j. 8—9. szám alatt.

Sándor Móric gróf a múlt század első felében kalandjairól és lovassbravurjairól nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában híres volt. A regényes életű úrlovas alakja rövidesen megjelenik a mozikközönség előtt, film készül ugyanis róla Asztalos Miklós forgatókönyvéből, Hamza D. Ákos rendezésében. A címe „Ördöglovas”, főszerepeit viléz Benkő Gyula, Fényes Aliz, Kiss Manyi, Maklár Zoltán

Kreutzberg budapesti táncestjéről (Mérei felv.)

Várad Szaboles Kolozsvárott sikerrel mutatkozott be az „Egy nap a világ”-ban

Dettay Klára a Fővárosi Operett Színházhoz szerződött (Inkey felv.)

Beleznay Unger István a debreceni „Oeskay brigádéros” címszerepében (Tőkés felv.)

és egy újonnan felfedezett fiatal művész, Cserna Brigitta játssza.

Arletty új filmjét Marcel Carné rendezte. Címe: „Enjants du Paradis” (A Paradicsom gyermekei). Pierre Brasseur is játszik a vígjátékban.

Svájcban most nyílt meg az első filmkiállítás Baselben. A kiállított anyag bemutatja, milyen fejlődésen ment át a filmművészet és a technika a kezdettől napjainkig. Tíz napon át különféle országok filmjeit vetítik le a meghívott nemzetközi közönség előtt, többek között svájci, olasz, német, francia és amerikai filmek kerülnek bemutatásra.

Jean Cocteau már több ízben kijelentette, hogy filmet csak akkor ír, ha őt bízzák meg a rendezéssel. Most mégis kivételt tett. Elvállalta, hogy forgatókönyvet készít a „La princesse de Oeves”-ből és a rendezést átengedi Jean Delannoy-nak.

Heidelbergben, a magasan a Neckar fölött trónoló várkastély udvarán megtartott 12 hangversenyből álló hangversenysorozat most fejeződött be az ősi diákváros hagyományos szerenádesztjével.

Rökk Marika a „Beszélő költös” portugáliai bemutatójával körülbelül egyidőben Lisszabonba, majd Esterilbe érkezett, ahol résztvett a nemzetközi filmkiállításon. Tiszteletére az Esteril-pavillon estélyt rendezett, ahol a magyar és német követség tagjai, továbbá számos portugál előkelőség vett részt.

A Brendroth, a világhírű német karmester Budapesten vezényelte a berlini filharmonikus zenekarát (Szécsy felv.)

A nagynevű svéd professzor a Gellérthegyen: az asszisztensnő, Olivecrona felesége, Olivecrona professzor, Benedekné Zilahy Irén, Benedek professzor (MFI felv.)

Fehér Sári, a Fővárosi Operettszínház tagja első filmszerepét a „Fekete hajnal” e. filmben játszotta nagy sikerrel (Török felv.)

Érdekes előadást tart a rádióban október 25-én Dékány András, az ismert író és kritikus. Az előadás címe: „Könyv a háborúban”. A könyv háborús jelentőségét hangsúlyozza ebben az előadásában Dékány András és kifejti, hogy a vérzivatarok közepette egyetlen igaz barátunk a könyv, amely sohasem hagy el bennünket.

Nagy érdeklődés előzi meg a „Zenélő malom” című zenés vígjáték bemutatóját, amelyet a Scala filmszínház tűzött műsorára. A filmtörténetet és a forgatókönyvet Harasztos Albert és Szuchy M. Emil írta, a zeneszámokat Huszka Jenő „Lili bárónő” című operettjéből válogatták ki. A főszerepet Szelezky Zita, Dayka Margit, Vaszary Piri, Szilassy László, Latabár Kálmán, Csorfas Gyula és Makláry Zoltán alakítja.

Nem mehetünk el szó nélkül egyik zeneakadémiai műsoros est mellett. Az est címe „Lenni vagy nem lenni” volt és legkiválóbb művészeink klasszikus értékű darabrésztéket, verseket adtak elő. A legnagyobb szenzációt Dayka Margit fellépése jelentette, aki Shaw Szent

Johannájából adott elő részleteket. Bravuros teljesítmény volt...

György László október tizennegyedikén, csütörtökön a kassai rádióban „Isten vele királykisasszony” című finom, tehetőséggel megírt elbeszéléssel szerepelt.

A szegedi színház Az ember tragédiájával kezdte meg szezonját: Évát Petur Ika, Ádámot Ladányi Ferenc, Lucifert Szegedi Szabó István játszotta (Rutkai felv.)

Jeni Jugo átutazott Budapesten és a pályaudvaron Schuehman, az Ufa budapesti vezérigazgatója fogadta (Szécsy felv.)

HÉTFO

október 18

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6.25: Ébresztő. Torna. 6.45: Reggeli zene. Közben 7.00: Hírek. Közlemények. 8.00: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: A rádiózenekar műsorából. 1. Johann Strauss: Cagliostro Bécsben, nyitány; 2. Ziehrer: Bársony és selyem, keringő; 3. Hruby: Abránd Suppé dallamaiból; 4. Losonczy Dezső: Rapszódia; 5. Pachernegg: Bécsi muzsika, szvit.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Pallagi János hegedül. 1. J. S. Bach: Adagio a „C-dur toccata”-ból; 2. Sarasate: Andaluziai románc; 3. Valdez: Cigányserenád; 4. Debussy: Csónakon; 5. Sinding: Románe.

11.40: Nemzeti zarándoklás Rákóczi sírházhoz Konstantinápolyba. Szentesi Tóth Kálmán dr. előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Rádiózenekar. 1. Johann Strauss: Cigánybáró, nyitány; 2. Pachernegg: Ländler; 3. Lehár: Giuditta, egyveleg; 4. Ranzato: Cigánylányán; 5. Zakál Dénes: Éjfél szerenád; 6. Losonczy Dezső: Mozi-mozsák; 7. Monti: Csárdás. Közben

12.40 Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Szabó-Quittner tánczenekar játszik.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál. Közben

3.25: Az élet és halál városa. Aldo Marsili előadása Pompeiről. Felolvasás.

4.00: Székely fazekasok. Gáspár Gyula előadása.

4.20: Németh Anna énekel.

1. Brahms: Régi szeralem; 2. Brahms: A leánya szól (Hetényi Kálmán fordításai); 3. Rossini: A szevillai borbély, ária; 4. Tosti: Nem szeretlek már (Hetényi Kálmán fordítása); 5. Kodály feldolgozása: Hárv János — a) Szegény vagyok; b) Hogy luddál, rózsám; c) Hej, két tikom tavai.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Mindenből egy keveset. Halmos István és Giuseppe Moretti énekel, Vidák József cigányzenekara és a női szalonzenekar játszik.

5.45: Nagy kortársaink. Halász Gábor beszél Huizingáról.

6.00: A Magyar Nemzeti Bank Dalárdája. Vezényel Péter József. 1. Clemens non Papa: Légy áldott; 2. Neuwach: Hallod-e, pajtás; 3. Palestrina: Már búcsúmat veszem; 4. Három katonanóta; 5. Bartók: Bolyongás; 6. Ádám Jenő feldolgozása: Somogyhalatoni nóták.

6.20: Legkedvesebb verseim. Elmondja Jávor Pál.

6.35: Solymossy Lajos táncszámokat zongorázik.

6.50: Hírek.

7.00: Gounod. Papp Viktor előadása hanglemezekkel a szerző halálának 50. évfordulója alkalmából.

7.50: A kígyókról, kígyókalandjairól. Irta Kittenberger Kálmán. Felolvasás.

8.10: Operaházi zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. 1. Mozart: Varázsfuvola, nyitány; 2. Beethoven: VI. szimfónia, F-dur (Pastorale); 3. Liszt: Amit a hegyen hallani, szimfonikus költemény (Victor Hugo költeményére).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Operettrészletek. 1. Suppé: Pique Dame, nyitány (bécsi filharmonikusok, vez. Heger); 2. Millöcker: Canzonetta, a Gasparone c. operettből (Erna Sack); 3. Johann Strauss: Denevér, kettős (Orosz Júlia és Laurisn Lajos); 4. Zeller: Keringő (Peter Anders); 5. Lehár: Cärevis — Szonja dala (Marjay Erzsébet); 6. Lehár: A mosoly országga, — Vágyom egy nő után (Udvardy Tibor); 7. Lincke: Luna asszony, részletek (Friedel Schuster, Lotte Werkmeister és Erich Peremski); 8. Dostal: Menekülés a holddagságba, dal (Lillie Claus); 9. Costa: Scugnizza, egyveleg (Piramo-zenekar); 10. Bard: Tabarin-hercegnője, dal (Franco Lary); 11. Raymond: Tokaj gyöngye — Kis iholyacsokor (Tabódy Klári); 12. Huszka: Mária főhadnagy — Nagy árat kér a sors (Sárdy János); 13. Eisemann Mihály: Holdvilágos éjtszakan (Bodnár Piri); 14. Fries Károly: Száz piros rozsa — Egy két kupica (Kazal László).

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren. Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

7.00: Német nyelvtanítás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr.

7.30: Sallay Józsa és Milinkovich Gemma kettősöket énekel. 1. Händel: a) Susanna — (Susanna és Joachim kettőse); b) Ottó (Theophana és Ottó kettőse); 2. Schumann: Szerelmi gyötrődés; 3. Brahms: Dallam (Klänge, Sallay Józsa fordítása); 4. Brahms: A növények (Molnár Imre ford.); 5. Kazacsay Tibor: Tavaszi körtánc (Mées László verse); 6. Kazacsay Tibor: Fecske elűt a szárnyán.

7.55: Rimszkij-Kozakov: Orosz húsvét, nyitány.

8.10: Régi magyar színeszet. Pukánszky Kádár Jolán dr. előadása a Szigeti-dinasztia-ról. Felolvasás.

8.35: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

9.15: A filozófia mesterművel. Halasi József dr. egyetemi tanár előadása Leibniz: Monadológiájáról.

9.40: Szalonötös. 1. Chopin: Keringő; 2. Englemann: A babaházban; 3. Billi: A tucskók dala; 4. E. Fischer: Szerenád a lugasban; 5. Kemény Ákos: Valsette; 6. Stephanides Károly: Ballabill; 7. Ujváry József: Lassúkeringő; 8. Nováki László: Bagatell; 9. Zander: Aranyhegedű (hegedűszó); 10. Kiss Ferenc: 10. Axel: Vidám közzene.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteren

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi főhőze és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

4.00: A 21-ik honvédegylegetred játszik, vezényel Hadányi Antal.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Bisztriczky Tibor hegedül.

5.55: „Anyá kell”... Mées László saját verseiből ad elő.

6.15: A Szimfonieta szalonhatos műsora.

6.50—végig: Budapest I. műsora

RÖVIDHULLÁM EGÉSZ HÉTEN Éjjel 12 órától 1.54-ig. 32.88 méteren.

Délibáb

K E D D

október 19

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.
Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Szántó Jenő: Stefániai keringő; 2. Losonczy Lajos: Elégia; 3. Dostal: Egyveleg Stolz műveiből; 4. Malesiner Béla: Ma még azt hiszed, dal; 5. Bella Tivadár: Szerenád; 6. May: Polka.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Kamarazene. 1. Glazunov: Közjáték (Poltronierivonósnegyes); 2. Beethoven: C-dúr zongora-gordonka szonáta (102. mű, 1. sz., Horoszváti zongora, Casals, gordonka).

11.40: Divattudósítás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Rendőrzene. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Kéler Béla: Csokonai, nyitány; 2. Lehár: A vig özvegy, egyveleg; 3. Vasady Béla: Bolyai-induló; 4. Bizet: Carmen, ábránd; 5. Eisemann Mihály: Családunk szögyene, részletek; 6. Kiss Angyal Ernő: Aratás-kor.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Finn dal és zene. 1. Pacius: A finn dal (férfikar, vez. Carlson); 2. Sibelius: Keringő (hegedű: Eric Cronwall); 3. Melartin: Add szivedet (Rautawaara); 4. Palmgren: Bölesődal (helsinki Polyphonzenekar, vez. Linko); 5. a) Järnefelt: Tücsök; b) Törpüdd: Billegj-ballagj (férfikar, vez. Rautawaara); 6. Kuula: Nászinduló (vonószenekar); 7. Vehanen: Sziveském, karjalai népdal (Laulanut Annel); 8. Egyveleg Merikanto műveiből (szalonzenekar, vez. Cronwall).

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: A Polyamerók szalonzenekara. 1. Fricsay Richárd: Erzsébet főhercegnő, keringő; 2. Szerdahelyi János: Keleti szerenád; 3. Rózsavölgyi Márk: 1. magyar körtánc; 4. Buday Dénes: Mit dobog a szív, filmdal; 5. Hruby: Ope-

rettmámor, egyveleg; 6. Vidák József: Cigánykedély.

3.50: Gyermekdelután. Marika katona lesz. Irta Szábelné Hoppe Margit, Zenéjét szer-zette: Hoppe/Rezső. Előad-ják a gyermekszereplők Har-sányi Gizi vezetésével.

4.20: Türogotónégyes cimbalom-kisérettel. Tagjai Egervári Jó-zsef, Sölyomvári Lajos, Ho-léczy Ákos, Várhalmi Ferenc, türogotó és Tarjáni Tóth Ida. (cimbalom). 1. vitéz Pongrácz István: Székely havasokban, hangulatkép; 2. Growald Er-nő feldolg.: Régi magyar dalok és táncok Bartók Béla gyűjtéséből; 3. Lehár: Gara-bonciás — Mihály dala (Márk Béla feldolg.); 4. Losonczy Dezső: Regösök éneke; 5. Lőrincz Pál: Ábránd Egressy Béni dalaiból.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Magyar nóták. Tölgyessy Júlia és László Imre énekel, kíséri Horváth Janesi cigányzenekara. Tölgyessy számai: Halkan hull az őszi eső, népdal; Morvay Károly: Vándor-felhők fenn az égen (Szigeti József verse); Megjötték a szabadságos huszárok, népdal; Rácz Laci: Lehullott a rezgő-nyárfa; Balázs Árpád: Nem jön levél; Teghze-Gerber Mik-lós: Sárgul már a kukorica-szár; László Imre számai: Göndör József: Hullámzik a búzatenger; Révffy Lajos: Azt hiszem, hogy minden köny-nyem; Százados úr sej-haj, népdal; Feketeszárú cseresz-nye, népdal; Tele van a csip-kebokor virággal, népdal; László Imre: Nóta az anyós-ról.

5.15: Ady-anthológia. Közre-működik Tasnady Ilona, Med-gyasszay Vilma és Somlay Artúr.

6.30: Géczy Barnabás zenekará-nak műsorából. 1. Grieg: Solvejg dala; 2. Lincke: Ope-rettrészletek; 3. Brüssó: Aranyló ős; 4. Blanco: Ma éjjel, tangó; 5. Kötschner: Föxtrott.

6.50: Hírek.

7.00: A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a Vigadó nagy-termből. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműködik Dániel Ernő. 1. Bach: f-moll ver-seny; 2. Brahms: B-dúr ver-seny (83. mű).

8.15: Báró Kemény János el-heszélése.

8.35: Orlay tánczenekara ját-szik.

9.10: Hadszínterek földrajzi szemmel. Szardínia. Mendöl Tibor egyetemi tanár előadása.

9.30: Csárdások. Hanglemezek.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Szórakoztató zene.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.38 méteren Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: A földművelésügyi mi-nisztérium mezőgazdasági fél-órája.

7.30: Halk melódiák. 1. Csáki bíró lánya — Boldog meny-asszony dala; Édesanyám, édesanyám, népdal (Szabó Anna); 2. Sehlström: Elégia, dal (Quartet); 3. Henneve: Melankólia, dal (Jean Sablon); 4. Kleine: Bobby, jazzdal (Rosita Serrano); 5. Friml: Indián szerelmi dal (Schuricke énekhármas); 6. Kirchstein: Slowfox (Ferruzzi-zenekar); 7. Santafé: Ősz, lassú keringő (Myriam Ferretti); 8. Scottó: Tahiti szerelmi dal (Tino Rossi); 9. Jungherr: Szerenád (Géczy Barnabás zenekara); 10. Freymuth: Karaya, dal (Mimi Thoma); 11. Gruber: Bécsi dal (hegedű: Heinz Huppertz); 12. Meyer: Altató dal (Liszt Nándor verse, Kelly Anna).

8.10: Török Gyula emlékezete. Halála 25. évfordulója alkalmából. Dénes Tibor dr. elő-adása.

8.25: A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a Vigadó nagy-termből. II. rész. Vezényel Dohnányi Ernő. Közreműkö-dik Dániel Ernő. Beethoven: Esz-dúr verseny (73. mű).

9.30: Melles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteren

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák hír-adás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

3.50: Művészlemezek.

4.15: Ruszin hallgatónak. 1. Takarmányhiány Kárpátalján és annak okai. Dohanicz Pál előadása. II. A Ruszin Együttes ruszin népdalokat ad elő.

4.45: Időjelzés és hírek Buda-pest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Bu-dapest II.-ről.

5.30: A Hangulatzenekar játszik, közreműködik Major Ida (ének).

6.05: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Miklós Sámuel. Órhegyi Emil előadása.

6.25: Clementis Klára zongora-zik.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Déliláb

SZERDA

október 20

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. **6.25:** Ébresztő. Torna. **6.45:** Reggeli zene.

Közben
7.00: Hírek. Közlemények. **8.00:** Hírek német, román, szlovák, rusz és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásiügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek. Közben
10.15: Szekesfővárosi tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.

11.10: Vízjelzőszolgálat. **11.15:** Bálint József gondolkodik.

11.40: Történet az állatvilágból. Cézár, mint Rinaldo. Nyáry Andor elbeszélése. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Roosz Emil szalonegyüttese játszik. 1. Ziehrer: Gyere öcsém, keringő; 2. Denza: Ha értenél; 3. Sándor Jenő: Csalogató és friss; 4. Leoncavallo: Mattinata; 5. Lehár: Cäreves, részletek; 6. Curtis: Sorrentói emlék; 7. Berger: Valse triste; 8. Malvezzi: Andaluziai virágok; 9. Malcsiner Béla: Tudom, hogy vársz, dal; 10. Kacsóh: János vitéz, részletek.

Közben
12.40: Hírek. **1.20:** Időjelzés, vizállásjelentés. **1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Borsai: Kárpát, dalok, egyveleg; 2. Lehár: Hercegisasszony, keringő; 3. Eördögh János: Mescorszámban; 4. Ujváry József: Flotta-parádé, induló.

3.00: Magyar nóták. Kisházy Sári és Szalay László énekel, kíséri Sári Elemér cigányzenekara. Kisházy énekszámait: Balázs Árpád: Gyere vele akáclobos falumba (Fényes Lóránd verse); Fráter Lőránd: Szellő, szellő, zúgó szellő; Nézz rózsám a szemembe, népdal; vitéz Náray Antal: Elfelejtett arcok, elfelejtett nóták (Eröss Béla verse); Huszka: Bujdokolva járok (Endrődi verse); Szerdahelyi János: Szegetes udvar; Szalay László énekszámait: Gondör József: Hullámzik a búzatenger (Ludwig verse); Balázs Árpád: Csak megégsz szer tudnék hazamenni (Barényi Ferenc verse); Hlatky Endre:

Betyáros kis kalapomat; Kókay István: Hiányzik valaki ebből az utcából (Murgács Kálmán verse); Huber átirata: A szegedi sürgőnyózná (Kalmár Tibor verse); Murgács Kálmán: Tükrös piros szív.

4.00: Élő írók — új gondolatok. A világos gondolatért. Fábian István dr. előadása.

4.15: A Budai Mandollinzenekar. Vezeti Horváth Zoltán. 1. Bánfalvi Antal: Vidám percek, induló; 2. Horváth Zoltán: Emlék, keringő; 3. Áts Tivadar: Margarét, dal; 4. Kondorossy László: Csibe, esibe; 5. Hej, ezek a bolgár lányok (Horváth feldolgoz.); 6. Rózsa: Lassú keringő; 7. Heinemann Sándor: Visszavárlak, tangó; 8. Rajter: Kis rapszódia.

4.45: Időjelzés, hírek. **5.00:** Táncezene. **5.30:** Hare a vigaszért. Török Sophie verseiből előad Gobbi Hilda.

5.45: Altvén: Svéd rapszódia (berlini állami opera zenekara, vez. Järnefelt).

6.00: Honvédműsor. **6.40:** Világpolitikai kérdések és vélemények. **6.50:** Hírek.

7.00: Kurucfurfang. Énekes népszínmű három felvonásban. Irta és zenéjét összeállította: ifj. Bokor József. Rádióelőadásra alkalmazta és rendezte Teleký Sándor. Közreműködik a rádiózenekar és a Földényi-énekegyüttes. Vezényel Taray Mihály. Személyek: Özv. Beeskyné, Kókovárnőné — Gyöngyössi Erzs; Ilona, az unokája — Kulcsár Irma; Bögözdý Lőrinc — Hosszu Zoltán dr.; Senki Tamás, a diákja — Bognár Elek; Tetény Gábor, kuruc kapitány — Jávornál; Bedő István, kuruc vitéz — Bihary József; Bözei, a felesége — Nagy Izabella; Katica, fogadott leányuk — Horváth Magda; Sömfáné — Simon Marcsa; Futó Mihály, kuruc vitéz — Háromy Imre; István, szekeres — Fülöp Sándor; Pál, barát — Falusi István; Cinka Panna — Könyves Tóth Erzs; Vöfély — Veszely Pál; Kertész, kuruc vitéz — Árkossy Vilmos; Kertészné — Orbán Iboya; Rostás, kapuőr — Szőke Lajos; Mikuláné — Gárdos Kornélia; Egy futár — R. Tóth József.

9.10: Szimfonikus táncszámok. **9.40:** Hírek. **10.10:** Hírek német, angol és francia nyelven. **10.40:** Zenekari művek. 1. Ravel: Daphnis és Chloe, szvit (Straram-zenekar, vez. Gaubert); 2. Rachmaninov: II. szimfónia (e-moll, 27. mű).

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren
Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II, 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, rusz és horvát nyelven.

7.00: Olasz nyelvtanítás. Tartja Gallerani Bonaventura.

7.30: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Kálmán Mária, hegedű, zongorán kíséri vitéz Pongrácz István; Littasy György, ének és Szirányi János, zongora. 1. Gluck: Melodia (Kálmán); 2. Caldara: Fényben fürdik a táj (Littasy); 3. a) Cartier: A vadászat; b) Saint-Saens: A hattyú (Kálmán); 4. Weber: Felhívás keringőre (Szirányi); 5. Massenot: Miasszonyunk bohóca — Zsálya-legenda (Littasy); 6. Granados: Spanyol tánc (Kálmán); 7. Liszt: Desz-dur Consolation (Szirányi); 8. Liszt: Mily szép (Littasy); 9. Liszt: Erdőzsongás (Szirányi); 10. Liszt: A három cigány (Littasy); 11. a) Geszler György: Régen volt; b) Bartók: Három magyar népdal (Kálmán).

8.20: Nagy magyar irodalomtörténészek. Kozoca Sándor dr. előadása Toldy Ferencről.

8.45: Két Schubert-szimfónia: 1. V. szimfónia (B-dur); 2. VIII. szimfónia (h-moll, befejezetlen, budapesti Filharmonikus Társaság zenekara, vez. Ferencsik János).

9.35: A német és olasz rádió műsorából. Szórakoztató zene.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
418 méteren

5.30—6.55: Gondfűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora. **11.40:** Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés. **12.00:** Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz. **12.10:** Budapest I. műsora. **4.00:** Magyar énekkarok lemezei. **4.15:** Szlovák hallgatóknak. I. „Peches emberek.” Lucs Vladimír humoros elbeszélése. II. Sárosi szlovák népdalok. (Hanglemezek). **4.45:** Időjelzés és hírek Budapest I.-ről. **5.00:** Német, román, szlovák, rusz és horvát híradás Budapest II.-ről. **5.30:** A Kassai Szalonzenekar játszik. **6.15:** Haynau-bálok a Felvidéken. Keller Imre előadása. **6.35:** Smetana: Moldva — szimfonikus költemény. (Berlini filharmonikusok zenekara, vezényel Herbert von Karajan.) Hanglemez. **6.50—végteljes:** Budapest I. műsora.

Délifut

CSÜTÖRTÖK

október 21

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő, torna.
6.45: Reggeli zene. Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

- 10.00: Hírek.
10.15: Hírek László szalonzenekara.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Bocskai Imre zongorázik. 1. Gyulai Elemér: Szonáta; 2. Lisznyay Szabó Gábor: Canzonetta; 3. Bocskai Imre: Bevezetés és fuga; 4. Hajdu Mihály: Capriccio.
11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: A Budapesti honvédőrszázalaj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Flotow: Márta, nyitány; 2. Ruttkay Aladár: Fehér róza, keringő; 3. Donizetti: Lucrecia Borgia, ábránd; 3. Sándor Jenő: Dal és tánc-egyveleg; 5. Pécsi József: Magyar nótásokor; 6. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló.
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Dalok.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3-4.00: A kassai rádió műsorából:
3.00: A Szimfonia szalonhatos műsora. 1. Korolányi Emil: Keringő intermezzo; 2. Ujvári József: Tangószereződ; 3. Zimmer: Ahogy én szeretlek; 4. Kermbach: Szerenád; 5. Lehár: Éva, keringő; 6. Popp: Csalogány, polka.
3.30: A Hevessy tánczene-együttes játszik.
4.00: A művelt munkás. Hankiss János dr. államtitkár előadása. Közművelődési előadássorozat.
4.20: Hangszerszólók. 1. J. S. Bach: C-dúr prelúdium és fuga (zongora: Edwin Fischer); 2. Händel: D-dúr versenymű (orgona: Harold Dawber); 3. Gounod: Himnusz Szent Cecíliahoz (gordonka: Pascal, hárfá: Herbrecht); 4. Simonetti: Madrigal (hegedű: Ivonne Curti); 5. Prokofjev: a) Gavott; b) Induló (zongora: Antoniadés).
4.45: Időjelzés, hírek.

Délibáb

5.00: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Poldini: Vadróza, nyitány; 2. Liszt: XII. rapszódia; 3. Kaesoh Pongrácz: Rákóczi, ábránd.

5.35: Növényegészségügyi időszerű tanácsadó. Urbányi Jenő dr. kísérletügyi adjunktus előadása. A földművelésügyi minisztérium rádió előadássorozata.

6.00: Franciaországi képeskönyv. Közreműködik Simonffy Margit. Közben hanglemezek.

6.25: Népünk októberi véd-szentjei. Bálint Sándor dr. egyetemi magántanár előadása.

6.35: Eljen a haza. 1. Dorozslai Károly: Repülő-induló (Légi-erők fúvózenekara, vez. a szerző); 2. Lehár: Losonci induló (Hunyadi János 9. honvédegyleget zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 3. Linka Kamillo: Rákóczi emléke, induló (Mária Terézia 1. honvédegyleget zenekara, vez. Fleged y Sándor); 4. Pécsi József: Székelyföldön, induló (Légi-erők fúvózenekara, vez. Dorozslai Károly); 5. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok, induló (Folyamerők fúvózenekara, vez. Fricsay Richard).

6.50: Hírek.

7.00: Elfelejtett táncdallamok. Csanak Béla zongorázik.

7.20: Almaszüret a Nyírségben. A közvetítést Sóstóhegyről vezető Budinszky Sándor.

7.45: Szellők szárnyán... Operettegyveleg. Közreműködik Orosz Júlia, Udvardy Tibor, Reményi Sándor, Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza vezetésével, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével.

9.00: A kaland. Bónyi Adorján elbeszélése.

9.20: Haydn: Esz-dúr vonósnégyes (90. mű, 3. sz., Onnou-Halleux, Prevost, Mass).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Tánczene.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren. Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m.

- 5-5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
5.30: Franciá nyelvoktatás. Tartja Makay Gusztáv.
6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.
6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. Szóktetés a szerályból. Énekes játék három felvonásban, öt képben. Szó-

vegét Bretzner K. F. után szabadon átdolgozta ifj. Stephanie. Fordította Hevesi S. Zenéjét szerzette Mozart. Vezényli Lukács Miklós dr. Rendezte Rékay András. Személyek: Szelim basa — Mally Győző; Constanza — Gyurkovits Mária; Blonde, Constanza komornája — Szabó Ilonka; Belmonte — Rösler Endre; Pedrillo, Belmonte szolgálja — Sárdy János; Ozmin, a basa kertjének főfelügyelője — Koréh Endre; Órvezető — Lakatos Sándor; Klass, hajós — Jósza András. Az első felvonás után kb.

6.40: Fodor József verseiből ad elő.

A II. felvonás után kb.

7.50: Édes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása. Utána kb.

9.00: Rácz Berel cigányzenekara muzsikál. Solthly Károly énekel.

9.40: A rádiózenekar műsorából. 1. Millöcker: A koldusdiák, nyitány; 2. Josef Strauss: Aquarellek, keringő; 3. Lehár: Éva, egyveleg; 4. Poldini: Gavott; 5. Losonczy Dezső: A pusztai fia, szvit; 6. Rajter Lajos: Tavasz muzsika, hangulatkép; 7. Malvesi: Spanyol muzsika.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteren

5.30-6.55: Gondülő derü.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohása és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
3.00: A Szimfonia szalonhatos műsora. Ezt az adásunkat Budapest I. átveszi!
3.30: A Hevessy-tánczene-együttes játszik. Ezt az adásunkat Budapest I. átveszi!
4.00: Az abosi völgy. Águthy Erzsébet előadása.
4.15: Ruszin hallgatóknak. Az úngi közigazgatási kirendeltség tanítói énekkarának műsora. Vezényel Miloszlavszky Péter.
4.45: Időjelzés, hírek Budapest I.-ről.
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
5.30: Szórakoztató zene. (Hanglemezek.)
6.00: Régi magyar versek. Vajda János költeményei. Elmondja Schalkházy Lipót.
6.20: Kodály: Hány János, szvit (Szimfonikus zenekar). Hanglemez.
6.50-végig: Budapest I. műsora.

PÉNTEK

október 22

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.
Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

- 10.15: Szórakoztató zene. 1. Johann Strauss: Indigó, nyitány; 2. Székely Imre: Magyar rapszódia; 3. Robert Stolz: Dunai álmok, keringő; 4. Lehár: Cigányszerem, egyveleg (1-4-ig rádiózenekar); 5. Liszt: Istent zengi napkelet (bajai tanítóképzőintézet énekkara, vez. Bálint Ferenc).
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Füzési Emília énekel. Lombhulláskor.

- 11.40: Heverő egészségügyi értekek. Bucsányi Gyula dr. egészségügyi tanácsos előadása.
12.00 Harangszó. Himnusz.

- 12.10: Beszkárt zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Lecocq: Angot asszony lánya, nyitány; 2. Pongrácz Géza: Magyar hangulatkép; 3. Ackermans: Szaharai szvit; 4. Hoffmann Ferenc: Keleti in-termezzo; 5. Lincke: Nászkeringő; 6. Zakál Dénes: Fellobban a lág, dal; 7. Horváth István: Névtelen hősök, induló.
Közben

12.40: Hírek.

- 1.20: Időjelzés, vizualisjelentés.
1.30: Honvédeknek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Radics Gábor táncegyüttese.
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3.05: Liszt születésnapján. 1. Tasso, szimfonikus költemény (Budapesti Hangversenyzenekar, vez. Ferencsik János); 2. Esz-dur zongoraverseny (Walter Gieseking); 3. Mazepa, szimfonikus költemény (Odeon-zenekar, vez. Knap-pertsbusch).
4.00: A magvak birodalmában. A közvetítést az ONCSA nyi-regyházi magtermelő gazdaságából vezeti Budinszky Sándor.
4.20: Szalonötös. 1. Heinecke: Romantikus keringő; 2. Szu-escih Károly: Ir dal; 3. Cham-inade: Kreol tánc; 4. Siede: Pásztoróra; 5. Wissmüller: Mihály: Kis keringő.
4.25: Időjelzés, hírek.

- 5.00: Magyar népmuzsika. Mol-nár Imre dr. a Zeneművés-zeti Főiskola tanárának nép-dalfőlőrája. Közreműködik Szigeti Sándor (ének) és Szend-lay László cigányzenekara. Rendező Zakál Dénes dr.

5.30: Német hallgatónak.

5.50: Sportközlemények.

- 6.00: Se szó, se beszéd — mu-zsika.

6.35: A Zeneművészeti Főiskola

- Liszt Ferenc versenypályázati emlékhangversenye. A versenypályázatot ismerteti Sztan-kay Lajos, a főiskola titkára. 1. Les preludes, szimfonikus költemény Előadja a főiskola növendékzenekara. Vezényel Unger Ernő. A 2. 3., 4., 5. szá-mot előadják a Liszt-verseny pályázat nyertes növendékei; 6. XIV. Magyar rapszódia (előadja a Főiskola növendék-zenekara, vezényel Unger Er-nő).

A szünetben: Zenei anekdoták. Felolvasás.

9.10: Táncezene.

9.40: Hírek.

- 10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

- 10.40: Magyar nóták. 1. Dóczy József: Mandulafa; Nem tud senki semmit róla (Bura Sándor cigányzenekara); 2. Mor-vay Károly: Kaptam egy levelet (Szűcs verse, Lontay Raj-ner László); 3. a) Fráter Béla: Szomorú a nyárfaerdő (Wass György gróf verse); b) Várady Aladár: Hajlik a jegyenye (Kovács verse, Cselényi Jó-zsef); 4. Kiss Angyal Ernő: A kaszárnya udvarán (Kul-linyi verse, László Imre); 5. Balázs Árpád: Fa leszek (Petőfi verse, Magyar Imre cigányzenekara); 6. László Imre: Nagyszalontán van egy kislány (László Imre); 7. Murgács Kálmán: Mindig mondtam veszedelmes a lány (Cselényi József); 8. Gőndör József: Vagy rangosan vagy rongyosan (Selymesi Rezső verse, Koréh Endre); 9. Pete Lajos: Páros csillag az ég alján (Palmer Kálmán verse, László Imre); 10. a) Fürdik a holdvilág; b) Kalapom, ka-lapom csurgóra; c) Gyors-esárdás (Magyar Imre cigány-zenekara); 11. Teghze-Gerber Miklós: Akinek már könnye sincsen (Marcali verse, Mind-szenti István); 12. a) Verebes Károly: Nótáskedvű volt az apám (Fejes verse); b) Dajka: Igyál, pajtás (Ludwig verse, Cselényi József); 13. vitéz Wesselényi István: Suba alatt (Kálmár Pál); 14. Thurzó Nagy László: Nincsen pénzem, se dohányom (Mindszenti István); 15. vitéz Kókay István: Hiába sít a világra (László Imre); 16. Kéler Béla: Csendül a nóta (Adorján Sándor verse, Utry Anna); 17. Szaucek

- István: Elfojtom a szívem szavát (Magyaródy verse, Or-bán Sándor); 18. Buday Dé-nes: Volt egyszer egy régi tavasz (Szilágyi László verse, László Imre); 19. a) Dóczy József: Százforintos bankó; b) Mocsáry Imre: Ha be-megyek szombat este (Géczy István verse); c) Dóczy Jó-zsef: Árad a Tisza (Magyar Imre cigányzenekara).

11.45: Hírek.

- RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren. Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 208.5 m

- 5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

- 7.00: Komolyan és vidáman. Az október 5-i adásunk meg-ismétlése hangfelvételtől. Közreműködik Szabó Ilona, Antal Ila, Udvardy Tibor, a Laskó-énekegyüttes, Soly-mossy-táncegyüttes, a rádió-zenekar Majorossy Aladár ve-zénylésével.

- 9.15: A magyar közigazgatás multja. Ember Győző elő-adása a helytartótanácsról. Felolvasás.

- 9.40: Rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Radnai István: vitéz Nagyselmeczy-induló; 2. Lehár: Éva, nyi-tány; 3. Puccini: Bohémélet, ábránd; 4. Pongrácz Géza: Táncimpressziók; 5. Kiszely Gyula: Fehér orchideák, rész-letek; 6. Király Péter: Ki-világos virradatig; 7. Turay Mihály: Turul induló.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 41.8 méteren

- 5.30—6.55: Gondülőzű derű.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák hir-adás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
4.00: Rosita Serrano énekel. (Hanglemezek.)
4.15: Szlovák hallgatónak. Kriszt Klára szlovák népdalo-kat énekel cigányzene kíséret-tel. Közben: „Kellems külső, kész siker.” Oravszká Mária előadása szlovák hölgyek ré-szére.
4.45: Időjelzés és hírek Buda-pest I.-ről.
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Bu-dapest II.-ről.
5.30: A Rácz-jazzhármás mű-sora.
6.00: A bolond. Nyári Andor elbeszélése.
6.30: Liszt: Esz-dur zongoraver-seny. (Walter Gieseking zene-kari kísérettel.) Hanglemez.
6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délihál

SZOMBAT

október 23

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene. Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Künneke; Melankólikus keringő; 2. Bánáti Buchner: Bölcsődal; 3. Kossovich: Szerenád (Lavotta szerelme); 4. Armandola: Kék pavillon, tangó; 5. Komzák: Müncheni fiúk, keringő; 6. Joshitomo: Japán dal; 7. Huszka: Két veréb, dal; 8. Godard: Bölcsődal; 9. Bihar-Lavotta: Diszpalota.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Zenekari művek. 1. Romberg: Játék, szimfónia; 2. Albeniz: El puerto, szvit-tétel (madridi szimfónikuszenekar, vez. Arbos); 3. Mancinelli: Héro és Leander, szvit-tétel (milánói szimfónikuszenekar, vez. Molajoli); 4. Casella: A korszó, balettzeneszerzet (milánói szimfónikuszenekar, vez. Molajoli).

11.40: A karthausi, Forray Zelmá előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Bucsar Adéla. 1. Adam: A svájci kunyhó, nyitány; 2. Johann Strauss: Ezeregy éjtszaka, keringő; 3. Armandola: Cirkuszban, szvit; 4. Buday Dénes: Csodatűkör, nyitány; 5. Járay István: Elmékedés; 6. Turay István: Márciusi szél, dal; 7. Sándor Jenő dr.: Béli éjtszakák, keringő; 8. Grówald Ernő: Magyar táncok. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: A légitörök fúvózenekara. Vezényel Doroszlai Károly. 1. Récsay Szabó Pál: Magasan száll, induló; 2. Krisztián-Boroszlav: Tavaszi keringő; 3. Hubay: Falu rossza, abszurd; 4. Ruttkay-Berki: Éljen Magyarország.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Magyar Revü Táncezenekar.

4.00: Küzdelem az angolkór ellen. Waltner Károly egyetemi rk. tanár előadása. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.

4.20: Balázs Gyula dr. magyar nótákat zongorázik.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik Marjay Erzsébet, Nagypál László, a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezetésével és a rádiózenekar Vince Ottó vezényletével.

6.40: Külügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Hangképek innen-onnan.

7.30: Blaha Márta zongorázik. Bach-művek. 1. Részlet a Köszönjük Istenünk (Wir danken Dir Gott) c. kantatéból; 2. Gavott a II. hegedűszonátából; 3. Andante a III. hegedűszonátából; 4. Presto a Magos egekből (Die Himmel erzählen) c. kantatéból.

7.50: Kinek mi volt a nótája? Elmondja Babay József. Közreműködik Nagy Izabella, Orbán Sándor, Solthy György, Oláh Kálmán cigányzenekara.

8.45: Vidám hétköznapiok. Keéky István csevegése.

9.00: Pezsgő ritmusok. Hanglemezek.

9.40: Hírek, löverseny- és sporteredmények.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Ki mit szeret? 1. Kiss Angyal Ernő: Ott, ahol zúg az a négy folyó (Mindszenti István); 2. Hevesi József: Galamb szállt a Hortobágyon (Szondy verse, Kalmár Pál); 3. a) Faggyúgyertyát égetés én; b) Vékony deszka kerítés (Farkas Jenő cigányzenekara); 4. Zimay László: Nem halottam soha ilyen bús harangszót (Losonczy László verse, Vargha Imre); 5. Dankó Pista: Három sósperec (Sas Ede verse, Baksa Kató); 6. Babics László: A bánatom fája (László Imre); 7. Murgács Kálmán: Eldugta a pincekulesot az asszony (Várady Ilona verse, Cselényi József); 8. Rizzi: Spanyol virágok, keringő (La Vittoria-zenekar); 9. Buday Dénes: Találkozunk (Tóth verse, Simor Erzsébet és Nagyajtay György); 10. Eise-mann Mihály: Egy forró csillagos éj (Somogyi verse, Bodnár Piri); 11. Dolecskó Béla: Szegény bolond szívem (Segesdy verse, Solthy György); 12. Denza: Funiculi, funicula (Moretti); 13. Sevilla: Mi caballo murio (Mercedés Cap-sir); 14. d'Anzi: Beszélj előbb

a mamával (Odoardo Spadaro és Marisa Maresca); 15. Escobar: Pavana (EIAR-zenekar, vez. Petralia); 16. Denza: Végzetes szemek (Piero Pauli); 17. Sor: Változatok (gítár: Segovia); 18. Crist: Az én hívem (Claudia Muzio); 19. Pizzetti: Kikötőben, szvit-tétel.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren.

Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 238.5 m.

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: A földművelésügyi minisztérium felőrája.

7.30: Búcsúzó tölde. A zeneirodalom legszebb búcsújele- netei. Összeállította Innocent Vince Ernő. A rádiózenekart vezényli Vince Ottó. Közreműködik Ághy Erzsébet, Gyurkovics Mária, Orosz Júlia, Angyal Nagy Gyula, Fodor János, Jámor László, Laczó István. Rendező Kiszely Gyula. A szeptember 7-i adásunk megismétlése hangfelvételtől.

9.40: A Budapest honvéd őrszázalój zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Rixner: Bagatell, nyitány; 2. Dohnányi: Keringő a Pierrette fátyola c. némajátékból; 3. Kacsóh: János vitéz ábránd; 4. Hiloczky: Magyar borsdal; 5. Huszka: Erzsébet, részletek; 6. Dvorzsák: Piros, fehér, zöld, induló.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓALLOMÁS 418 méteren

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II-ről.

5.30: Berlioz: Római karnevál, nyitány. (Amsterdami Concertgebouw zenekara, vezényel Mengelberg.) Hanglemez.

5.40: Isten adta, Isten elvette... Isépy Natália elbeszélése.

5.55: Katonáné Varga Irén és Bálint Zoltán Varga nótákat énekel, Danyi Pali cigányzenekara muzsikál.

6.54—végig: Budapest I. műsora.

VASÁR NAP

október 24

BUDAPEST I.

- 7.00:** Szózat. Reggeli zene.
8.15: Hírek.
8.30: Összefoglaló beszéd.
9.00: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Igét hirdeti Csiky Gábor dr. esperes. Orgonán Nagy Sándor.
10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.
11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rendi templomból. A szentbeszédet mise előtt Péter Röss Bertalan dr. kapucinus atya mondja.
12.15: Leventeműsor. 1. Kraul Antal: Katonánóták, induló (lemez); 2. Hűséges kötelesség. Dr. Saád Ferenc alezredes, egyetemi magántanár előadása; 3. Októberi katonadalok. Összeállította Orosz István. Közreműködik a Pestszenterzsébeti lev. énekkar, vez. Orosz István; 4. Egy leventeleány naplójából. Elmondja egy leventeleány; 5. Czenetek; 6. Kun Richárd: Vitézi élet, induló (lemez).
12.55: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Bertha István. 1. Kaesöh: János vitéz, nyitány; 2. Micheli: II. kis szvit; 3. Szabó Béla: Napsugár-tánc; 4. Ortutay Lajos: Keringő; 5. Bizet: Gyermekjátékok, szvit.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.
2.00: Művészlemez. I. rész: Operarészletek és hangszerszólók. 1. Verdi: Trubadur, Cigánykar (Milanói Scála ének-és zenekara, vez. Sabajno); 2. Ponchielli: Giconda — ária a II. felvonásból (Gigli); 3. Sharpentier: Luise — ária a III. felvonásból (Fanny Heldy); 4. Ravel: Alborada del gracioso (zongora: Carlo Zecchi); 5. Glordano: André Chenier — ária a III. felvonásból (Apollo Grandforte); 6. Puccini: Bohémélet — négyes a III. felvonásból (Pampanini, Rettore, Borgioli, Vanelli); 7. Hubay: II. csárdajelenet (hegedű: Talmányi Emil); 8. Saint-Saens:

Sámson és Delila — ária a II. felvonásból (Irene Minghini Cattaneo); 9. Boito: Mefistotele — ária (Pertile). II. rész. 10. Ernst Fischer: Az Alpoktól délre (Koncertzenekar, vez. Bruno Seidler Winkler).
3.00: Beszélgetés a rádió előtt három ezüstkalászos gazdával. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

3.45: Roósz Emil szaloneyüttese játszik. 1. Lehár: Béli szirének, keringő; 2. Ganne: Extázis; 3. Sinding: Tavaszisongás; 4. Fényes: Van-e szerelmesebb vallomás; 5. Balassa: Ez volt az én nagy pillanatom; 6. Strecker: Odalenn Lobauban; 7. Padilla: Spanyol tánc.

4.10: Magyar nótadelután. Közreműködik Tölgyessy Julia és Cselényi József, kísér Boross Lajos cigányzenekara. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

4.55: Hírek.

5.00: Szabó Pál gondolkázik.

5.20: Négyszemközt Ilyés Gyulával a könyvtárszobában. Az íróval beszélget Gecsó Sándorné.

5.30: Jó mulatást. Magyar művészek a Magyar Vöröskeresztért. Közvetítés a Fényes Nagycirkuszról. Közreműködik: Fellegi Teri, Hegyi Péter, Karády Katalin, Kelly Anna, Latabár Kálmán, Madaras Gizella, Martin Djemil. Magyarai Tibor, Orosz Julia, Simor Erzsébet, Pécsi Öregdiákok, Ságody fivérek, Szelezky Zita, Ujlaky Ottó vezénylésével, kísér Bura Pál cigányzenekara. Beszélő Legényei József dr. — A szeptember 17-i adás megismétlése hangfelvételtől.
Közben

6.50: Hírek.

8.00: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Deseő Dezső.

8.20: Fedák Sári emlékkönyvből. Közreműködik Gere Lola, Medgyaszay Vilma, Koréh Endre, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezénylésével és Sára Elemér cigányzenekara. Rendező A. Balogh Pál.

9.40: Hírek, -lőversenyeredmények, sporteredmények.

10.10: Német, angol és francia nyelvű híradás.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren.
Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

9.00: Jó reggelt. (Hanglemelműsor.)

12.15: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel: Bertha István. Delibes: Coppelia, szvit.

3.00: Táncczene.

3.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

4.00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyterméből. Beethoven: Missa Solemnis. Előadja a Budapesti Kórus és Székesfővárosi zenekar Paulovits Géza vezénylésével. Magánzólamokat éneklő Báthly Anna, Lengyel Erzsébet, Rösler Endre és Rissay Pál.

6.30: Rossini—Respighi: A búvós bolt, balettzene.

7.00: Hervad már a ligetünk. Vers, muzsika, próza a késő őszről. Összeállította Sötér István és Laczovich János dr. Közreműködik Mátray Erzsébet és Táray Ferenc.

7.45: Magyar szórakoztató muzsika. Közreműködik Csongor István, a rádiózenekar Rajter Lajos vezénylésével.

8.30: Perckeringő, Pisztrángötös, Óraszimfónia. Berg Mária előadása hanglemezekkel.

9.30: Lőversenyeredmények.

9.40: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Milöcker: Szegény Jonathán, nyitány; 2. Sztrojanovits: Palotások; 3. Losonczy Dezső: Szimfonietta; 4. Gebhardt Rio: Táncclegenda; 5. Zander: Az aranyhegedű (hegedű: Budaházi Fehér Miklós); 6. Ranzato: Velencei éjféli, intermezzo; 7. Lehár Ferenc: Giuditto, egyveleg.

10.40: Hírek.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

8.30: Budapest I. műsora.

9.00: Budapest I. műsora.

12.15: Hírek és heti beszámoló.

12.30: Balettzene. (Hanglemezek.)

12.55: Budapest I. műsora.

3.00: Őszi hangulat. (Magyar nóták hanglemezzel.)

3.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

4.00—véégig: Budapest I. műsora.

Delibáb

A Délibáb rádiója

A rádió az elmúlt vasárnap nagy sikerrel közvetítette a Magyar Művelődés Házából az „Élő hanglemezek” hangversenyt. Komoly, értékes zenei számokat kaptunk ötletes és vidám konferánsszal átszőve. A műsorban szereplő művészek nemesak a színház nézőterén jelenlevő közönség tapsait érdemelték ki, hanem elismerést szereztek a rádióhallgatótól is. A magas színvonalú előadásnak azonban volt egy kis szépséghibája is. Nem szerepelt benne mindenki, akinek nevét a műsor hír-

Jávor Pál
(Hétfő)

Somlay Artúr
(Kedd)

de. Így a magyar nóták kedvelőinek hiányzott a kítűnő Ráday László szereplése.

*
Érdekes ötletnek látszik a rádióknak egyik új interjúsorozata, amely a magyar irodalom ismertnevű alakjait állítja a mikrofon elé az írószobájukban tett helyszíni látogatás formájában. A hét műsorában Illyés Gyúlahoz látogat el a rádió riportere. Illyés, aki egyik nevezéralakja a mai magyar irodalomnak, bizonyára a rádióhallgatók számára is érdekes dolgokat tud mondani.

Marék Antal dr., a kítűnő orvosíró „Magyar írók házatája” címmel élvezetes előadást tartott az elmúlt héten a kassai rádió műsorában. Az előadás egy helyszíni riport közvetlenségével kalauzolt el bennünket Madách Imre otthonába. Megismerkedtünk azzal a környezettel, amelyben az irodalomtörténetben is számon tartott több műve született. A kítűnő előadás folytatását szívesen várják a rádióhallgatók.

Balla Antalnak, az ismertevű történésznek fellűnően érdekes előadását hallottuk az elmúlt héten. Az előadás az eljövendő új Európa gazdasági életéről s ennek a most kialakuló új rendnek az elősegítését célzó tervekről szólt. Színesen, de mégis a tudós megalapozott ismereteivel tárta elénk a jövőt, amely a széthulló kis egységek helyett a nagy államszövetségek világa lesz. A tanulságos előadás egyik legértékesebb száma volt az elmúlt hét műsorának.

A késő őszi lírai hangulata elevenedik meg abban a zenés, finom előadásban, melyet esütörtökön, október 21-én közvetít a rádió. Címe: „Hervad már ligetünk...” A magyar írók legszebb őszi verseit, világhírű muzsikások őszi hangulatú szerzeményeit halljuk majd a hangszóróból. Az előadást Sötér István és Laezkovieh János dr. állította össze. Közreműködik Mátray Erzsi és Táray Ferenc.

Táray Ferenc
(Csütörtök)

Kozoesa Sándor
(Szerda)

Szabó Ilonka
(Péntek)

Gyurkovits Mária
(Szombat)

Orosz Júlia
(Vasárnap)

Kerekesházy József a magyar könyv spanyol- országi diadalútjáról

Az egész magyar sajtót bejárta nemrég a hír egy magyar író spanyolországi könyvsikeréről. Kerekesházy József, a magyar életrajzregények ismert szerzője, Apponyi, Kemál, az utolsó török szultán és más életregények írója, rendkívüli könyvsikert könyvelhetett el: a madridi Aguado-könyvkiadó lefordította spanyolra „Az utolsó szultán” című könyvét.

Megkérdeztük az íróat, mi volt az útja egy magyar könyvek, hogy a spanyol olvasókörzség elé kerüljön. Hiszen elég ritka dolog az ilyesmi.

— Tényleg új helyzet, hogy a spanyol könyvpiac megnyílt a magyar írók előtt. Schöpflin, Babits, Kosztolányi munkáit vették meg a spanyolok elsőnek, vagy igyekeznek megszerezni a fordítás jogát.

— A saját könyvének sikeréről szeretnénk valamit hallani.

— Igen... Hát csodálatos, hogy az Apponyi-életrajznak nem volt külföldön sikere. Ellenben a „Lipsz” megjelent olaszul, sőt a „Gajéa” című hetilap jélevig folytatásokban is hozta. „Az utolsó szultán” pedig egyenesen karrieri jutott be, hogyha szabad magam így kifejeznem. Először a Sausoni-cég vette meg Firenzében. Aztán a Paul Zsolnay-Verlag Lipésében. Az olasz fordítást Zoltán Albert, a németet Natzel Kelemen ezredes készítette. Ezután a szultánkönyvek előszóírója, Claude Farrère, a párizsi Flammarion-cégnél helyezte el a könyvet. Ezután jelentkezett levélileg a madridi legnagyobb könyvkiadó, az Aguado-társaság, hogy lefordítaná spanyolra. Révész Endre, az ABC főszerkesztője, tekintélyes embere a Franco-kormányzatnak, járt el, úgy látszik, a spanyol könyvkiadóknál és hívta fel figyelmüket a magyar könyvekre. Legelőbb is nekem több nagy újságkivágatot küldtek el Madridból, köztük többet az „Utolsó szultán”-ról is.

H. A.

Sötér István: TEMPLORABLÓK

Sötér István új regénye nagy meglepetés lesz az egész magyar regényolvasó-közönségnek. Azok közé a könyvek közé tartozik, amelyek felfedezésszámba mennek. Felfedezik az életnek eddig ismeretlen, új területeit, az emberi léleknek titkait és azokat a komplikációkat, amelyeket eddig még sohasem vett tollára író. Egész serege mozog a regényben a rendkívüli, a köznapitól teljesen eltérő alakoknak, amelyek bizonyos fantasztikus hangulatban élnek, anélkül, hogy elvesztenék realitásukat. A fantáziának és a valótlanságnak az az érdekes vegyítése, amelyet ebben a regényben találunk Sötér István egyéni tulajdonsága, ebben mutatkozik meg legjobban írói szelleme.

A SZERELEM KALANDJAI

Ez az érdekes és az olvasó számára vonzó könyvcím a francia irodalom három remekművét foglalja egybe, a regény fejlődésének három fontos állomását: Madame La Fayette mellán nagyra tartott „Clèves hercegnő”-jét, amelyet mint az első lélekrajzos regényt tart nyilván az irodalomtörténet, Abbé Prevost nagyhatású „Manon Lescaut”-ját, a szenvedélyes szerelemnek örökbecsű ábrázolását, végül a 19. századbéli Benjamin Constant nagyszerű és a szó irodalmi értelmében elegáns „Adolphe”-ját, a lélekboncolásnak ezt az azóta is utólréhetetlen mesterművét.

Kertész Róbert: HAJÓK ÉS HŐSÖK

A tenger szerelmese írta ezt a könyvet, azzal a szándékkal, hogy olvasóival megszerettesse a tengert. De nem természetrajzi oldalról ábrázolja a tenger életét, hanem azt a viszonyt mutatja be, amely évezredek folyamán alakult ki az ember és a tenger között. Azon a fejlődésen viszi keresztül az olvasót, amely a tengerre szálló első csónaktól a mai utasszállító hajópalotákig és félelmetes hadihajókig vezet.

Falk Géza: BEETHOVEN ÖSSZES SZIMFÓNIAI

A szerző a halhatatlan zeneköltő csodálatos műveit tárja az olvasó elé. Az érdeklődés középpontjában álló Beethoven-szimfóniák részletes elemzését, azok témáit és életét adja a könyv. Az egész világ megtekint Beethoven hitet, szépséget és erkölcsi erőt árasztó szimfóniáival, amelyeket ismerni, jól ismerni nemcsak kötelességünk, hanem igaz élvezetel okozó gyönyörűség is! Falk Géza gazdag tartalmú könyve magában foglalja Beethoven életét, emberi és művészi problémáit, a közönséghez való viszonyát és a hallgatóság szerepét a nagy Beethoven-kultuszban. Bánó Endre kifejező rajzai, eredeti képek és fakszimilék, közel kétszáz kótapélda emelik a szépkiállítású, művészi kivitelben megjelent Beethoven-könyvet.

Aldous Huxley: KÉT VAGY HÁROM GRÁCIA

A mai külföldi regényirodalom kevés oly egyéni tehetségű egyszerre szellemes és mély elbeszélőt tud felmutatni, mint Huxley. A magyar olvasó hamar megszerette, szívesen olvassa, regényei közökben forognak, érthető hát, hogy magyar nyelven először megjelent művéből most új kiadás készült. Ötletes, meglepő írás ez, derűsebb, bűbajosabb történetet mai író nem írt még a regényírás mindenkori nagy témájáról, a szerelemről. Hőse a szerelmes nő, akit vonzalmai olyannyira egyesítenek a szeretett férfivel, hogy átveszi annak szokásait, gondolkodásmódját, szintestiekben is hasonlóvá válik hozzá.

Dohnányi
vezényel

Az első rádióhangverseny a Magyar Művelődés Házában

Külföldön már hosszú esztendőök óta a zenei események közé számítanak a rádió nyilvános hangversenyeit. A közönségnek igen nagy az érdeklődése hangversenyek iránt, ami nem csoda, hiszen a rádiózenekarok a láthatatlanságból lépnek a nyilvánosság elé s ilyenkor műsoruk is mindig hangsúlyozottan igyekszik megfelelni az ünnepélyes alkalomnak. A magyar rádió most rendezte meg első nagy nyilvános hangversenyét a Magyar Művelődés Házában. Amint előre várható volt, a közönség itt is zsűfoltásig megtöltötte a Művelődés Háza piros-arany, hatalmas nézőterét. A műsört erre az első hangversenyre a zenei romantika legnagyobb alakjainak szerzeményéből és Dohnányi Ernőnek Szimfónikus percek című zeneművéből állították össze. Liszt Les Preliüdes-e kedvelt száma a hangversenyzenekaroknak, a nagy zenekölő tehetségének legnagyobb ereje mutatkozik meg ebben a ragyogó műben. A hangverseny szólistája Károlyi Gyula volt, aki egyike a legkitűnőbb magyar pianistáknak. Most Chopin f-moll zongoraversenyét játszotta azzal a fölényes tudással, mely átérzéssel, amelynek révén eddig is e legszebb Chopin tolmácsolásokat hallhattuk tőle. Dohnányi Ernő Szimfónikus percek című alkotása ma már klasszikus műnek számít s úgy nálunk, mint külföldön a legértékesebb opusai közé sorolják ezt a csillogó technikával hangszerelt zeneművet. A műsört a halhatatlan orosz muzsikás, Csajkovszkij ötödik szimfóniájával zárták le. Dohnányi karvezetői pálcája alatt minden finomsága kitűnően érvényesült. Itt azonban úgy éreztük, hogy nagyobb zenekar jobban meg tudta volna oldani a feladatot. Erre a szempontra a Művelődés Házában tartott hangversenyeknél, ahol az óriási létszám külön akusztikai feltételekhez van kötve a zenekari hangzás — gondosan ügyelni kellene.

Az első rádióhangversenyt Magyarország Kormányzója is kitüntette megjelenésével. A Főmellő-ségű úrral a hősi halált halt Kormányzó helyettes özvegye és ifjú Horlthy Miklós is megjelent a díszpályán.

Dohnányi és Károlyi Gyula a szünetben
(Méret kép)

Strauss Richárd

80 éves

Az európai modern zene egyik elüljáró vezéralakja: Strauss Richárd nemsokára betölti nyolevanadik életévét. A művelt világ hódolattal hajlja meg előtte tisztelete zászlóját, igazolva a nagy és bátor zenei úttörő iránti nagyrabecsülését és elismerését.

Strauss egyéni, mindig őszinte és művészi jellemet eláruló hangja sok félreértésre, indokolatlan és jogtalan támadásra adott alkalmat. A kilencvenes évek idősebb kritikusi hol gúnyulódó, epés és cinikus művészek, hol felelőtlen

zenei hatásvadásznak minősítették Strausst. 1895-ben végre bemutatta addigi érettségének legjobb alkotását, a „Till Eulenspiegel”-t, amelynek szépsége véleményváltozásra bírta ellenfeleit. Strauss megnövekedő önbizalma rátalál a végső helyes útra, amelyen haladva megalkotja szimfónikus költeményeit, színpadi műveit, valamint hangszeres-, kamara-, versenyműveit és csodálatos dalait. Ez időben (1905) már mint zsenit kezelik Strausst. Strauss a modern muzsika apostolává emelkedik.

A Strauss-év folyamán mi magyarok is kivesszük részünket az ünnepségből. Operaházunk, Filharmónikusaink és a többi zenekarunk is megrendezi a Strauss-ünnepséget.

Falk Géza

Igy szóla sziv

IRTA: CSOMORKÁNYI PÁL

— Maga az, Benedek Anna? ... Igen, hívtam. Jöjjön csak közelebb, álljon ide az asztalom elé s majd feleljen a kérdéseimre. De nekem felelnie kell, nem úgy, mint az osztályfőnök úrnőnek, aki előlt konokul hallgat. Én ennek az intézetnek az igazgatónöje vagyok, ha én kérdezek, arra felelnie kell. Megértette?

— Igenis, meg.

— Akkor pedig igérje meg azt is, hogy őszintén fog felelni — ő-szin-lén!

— Ezt... ezt... előre... nem merem megígérni.

— Micsoda? S miért nem?

— Ó, Istenem... Ötödéves tanítónőképzős vagyok, még pár év tanárképző — s én is már tanítási jogok egy ilyen intézetben... Mély büntudattal bocsánatot kérek: húszéves vagyok... nekem is lehet már ltkom.

— Hm... Nézze, Benedek Anna. Maga az intézet egyik legjobb tanulója s eddig még erkölcsi tekintetben is csak a legszebb példát mutatta. Hogy tehet az, hogy most két napon, a legfontosabb pedagógiai órákon, még a tanárnő is észrevette, hogy elmerült valami hosszú levél olvasásába. Minden figyelmével, minden gondolatával, egész lelkével, mint a tanár úrnő mondja, szinte belezuhant és beleveszett annak a levélnek a varázsába — de mindkét esetben, az utolsó pillanatban, sikerült elrejténie a levelet s a felelősségrevonáskor konokul hallgatott... Igy volt?

— Igy volt.

— No hát Istennek, csakhogy már felel. Igy bizonyára azt sem fogja tagadni, hogy szerelmeslevél volt.

— Az volt... Nem tagadom.

— Hallatlan! Itt kapta az intézetben? Ide hozta a posta?

— Nem, nem itt kaptam. Vasárnap, tegnapelőtt, hazuról hoztam.

— S otthon maga kaphat szerelmesleveleket?

— Nem... Azt a levelet nem én kaptam.

— Micsoda?

— Nem én kaptam... Hiszen egy nő, egy leány írta — s persze, nem nekem írta.

— Érthetetlen!... De, gyermekem, maga sápadt és reszket... Én nem vagyok inkvizítor.

Meg kell értenie, hogy én itt nemcsak dirigálok, hanem felügyelek, helyesebben és igazabban: vigyázok is magukra. Nekem kötelességem nemcsak a tanulmányi készségeikben, hanem a lelkükben is kutatóm... Igen szeretném, kislányom, ha már most megmagyarázná nekem azt a levelet. Hajlandó erre, Anna? Üljön le ide, így... Ne féljen... No lám, most már nem remeg...
— Nem... Igen, jó is lesz már nekem is, ha szólhatok. Nem is bírom így, valakinek meg kell mondanom, akinek az okosságában s a tárgyilagosság ítéletében bízhatok.

— No látja, ez okos beszéd... Szerelmes ugye?

— Az... Az vagyok.

— Tehát mégis... a maga szerelmeslevele...

— Nem... Most elmondom... Szeretek egy derék, komoly férfit, aki harmincéves és ő is szeret engem. Megkérte a kezemet, de...

— De?

— Nem lehet semmi a házasságunkból.

— Miért nem?

— Ó gazdatiszt egy messzevidéki uradalomban s nekem oda kellene mennem feleségnek.

— No és? Hiszen ez a legeszményibb kilátás!...

— Soha! Én ezt soha meg nem tehetem! Én tanárnő akarok lenni s az is leszek. Szívem, lelkem tele van hivatásomat jeláldozná... De, jaj, miért tetszett úgy elsápadni?

— Én?... Elsápadtam?... Mondja, mondja, Anna, honnan szedte maga ezeket a... ezeket a színes, szenvedélyes és mégis oly kemény mondatokat?

— Én... én ezeket a mondatokat abból a levélből szedtem — de lelkem mélyéig, szívem gyökeréig átérzem minden szavukat.

— S az a férfi? Beszélt már vele erről?

— Igen, beszéltem.

— S mit szól ő?

— Nem érti. Nem ért meg engem.

— Hogyan? Ha igazán szereti magát, meg kell, hogy értesse.

— Ó szeret engem, hiszen gazdag hölgyet is kaphatna feleségül, s csak engem kér...

— Maga... maga, Anna, külsőleg is igen szép. Talán csak a férjímohóság...

— Nem... nem gondolnám. Én már tanulmányoztam őt, a jellemét, a jószágát, s voltak nagy perceink, amikor tisztán megéreztem a lelkét.

— Ah! Hát olyan régi már az ügy?

— A nyáron, a nagyvakációban, ott nyaraltam, abban a faluban, az uradalom mellett. Akkor mindennap találkoztunk.

— S milyen ember hát?
— Komoly, derék, szorgalmas. Kínáló szakember. Jelesen végezte a gazdasági akadémiát s külföldön is tanult. Szeretik a munkásai s az urasága is. Mindenki azt mondja, hogy nagy jövője van ott.

— S amúgy: lélekben milyen?
— Mai ember — de vallásos. Tele van szociális érzéssel, nemes tervekkel.

— S magához, Anna?
— Nemcsak szeret, hanem tisztel is engem. Megbecsül mindenképpen.

— S mit szólt a maga... a maga hivatásérzetéhez?
— Ez az a pont, ahol megáll az értelem... Megkérdeztem tőle, vajjon ő lemondana-e értem

az uradalmi állásáról, a gyakorlati nagy gazdálkodásról s feljönne-e Pestre valamilyen hivatalba, merthogy engem ideköt a hivatásom...

— Ez jó, hogy megkérdezte! S ő azt felelte, hogy az egészen más, egy férfi nem mondhat le a hivatásáról, de a nő legszebb, sőt egyetlen igaz rendeltetése a feleségi és anyai hivatás. Ugye, ezt mondta?

— Szórol-szóra.

— S hogy ő magát fogja szolgálni a legnagyobb ambícióval... s hogy nem is lehet az igazán boldog házasság, amelyben a nőnek is hivatala, keresete van...

— Igy beszélt, pontosan így...

— És... hogy ha maga nem mond le a tanári pályáról őmiatta, akkor voltaképpen nem is szereti őt.

— Igen... ezzel váltunk el. Mintha csak hallani tetszett volna az ő utolsó szavait. Nem is értem.

— Ó, én ismerem az... életet... De most... kinyitom az ablakot, mert nagyon meleg van itt... Nem érzi?

— Itt? Meleg?... Én — inkább fázom...

— Igen... Most már tisztában vagyok a helyzetével s méltányolni is tudom a szóbeli állapotát... De most azt mondja még nekem, Anna, micsoda levél az, amibe úgy belefeledkezett kétszer is a pedagógiai órán s talán százszor is, magános perceiben, merthogy már szinte kívülről is tudja...

— Tudom, de azért nézem a betűit s olvasom ezerszer is. Megrendítő levél az! Aki írta, valamikor, régen, annak a telkiválsága csodálatos pontossággal ismétlődik most meg az én fájdalmas szerelmemben, bús lemondásomban...

— De hát ki írta? És kinek? S hogy került a levél magához?

— Anyai nagybátyám bányamérnök, majd igazgató volt a krassószörényi hegyek között, egy nagy bányatelepen. Harminchárom évet töltött ott, komor magányban. Sohasem nősült meg, agylegény maradt, csak a hivatásának élt, híres szakember volt... S mostanában meghalt. Csak a régi iratai hozzánk kerültek egy ládában s én kutaszkodtam közöttük. Ott találtam a levelet — ő, a nagybátyám kapta valakitől, harminc éve — attól a nőtől, akinek a szerelmi sorsa rajtam és bennem ismétlődik meg csodálatosan!

— Hol... hol élt a nagybátyja, Anna?

— Krassószörényben... De, kérem szépen, nagyon... nagyon sápadt tetszik lenni... Tessék, itt egy kis víz...

— A levél...

— A levél... megrendítő szerelmi vallomás és gyönyörű harc! Egy nagyszerű lélek harca a hivatásért, csodálatos emberi dokumentum, a hivatásodat himnusza!... Szeretem magát, de Isten engem iderendelt ebbe a nagyvárosba, ebbe a nagyszerű intézetbe, ideparancsolt atyai bölcsességével, lelkek őrizőjének, szellemek pallérozójának, nevelőnek, tanárnak. Én erre készültem, előbb ösztönös erővel, később halártalan lelkesedéssel, én erre tettem fel az életemet, innen még a szerelmemért sem mehetek el. Lelkemet ölném meg s testileg is belepusztulnék, ha a hivatásomat feláldoznám.

— Anna... Benedek Anna... Kislányom, tudja maga, ki írta azt a levelet?

— Ó, ha tudnám! Hogy megkeresném, hogy a kezére borulnék, hogy megcsókolnám százszor a tiszta, drága, emberi arcukat!

— És... mondja, Annácska, nem kérdezne tőle valamit?... Nem kérne tanácsot tőle?

— Szent Isten!... Igazgató néni!... Drága, drága!... Miért tetszik sírni, zokogni?...

— Gyermekek... ezt... nem lehet kibírni!... Hiszen a te nagybátyád Petrás Andor volt... Bandi... Bandi!...

— Igen... ó, Istenem!...

— Anna, Annácska... hallgass rám... Szép volt az életem, talán nagyszerű volt — hiszen még nem is vagyok vén, s tanügyi főtanácsos, főigazgató, egyetemi magántanár vagyok, van vagy tíz kitiüntetésem... hivatásom csúcspontjára értem, kiteljesítettem magamat fényesen, de... de kiellen volt az életem mindig s az is maradt, mint az égelt mező és céltalan, borzalmasan céltalan!... Szörnyű önzés volt, amit Bandival tettem, s amit most te akarsz elkövetni, mikor a hivatásodért el akarod dobni a szerető férfit. Az önzés bűne ez, amiért kegyetlen büntetés jár az igazságos természetűtől... Anna, ugye, most már te sírsz? Ne sírj. Kérjél inkább tanácsot tőlem.

— Igen...

— Menj hozzá feleségül, Anna.

Töprengő. Hála Istennek, elmúlt az az idő, mikor ilyen éles határvonalat vontak ember és ember között. Levelelnék minden sora azt bizonyítja, hogy ez a derék, komoly férfi különb, mint azok, akikkel most egy munkahelyen dolgozik. Ez becsületesen törekszik felfelé — azok csak le akarnák rángatni a maguk léha világába. Hogy magasabb iskolázottság nélkül is ennyire vitte, ez szorgalmán kívül intelligenciáját is bizonyítja. Bizonyosan tanult, művelődött, s ha nincsenek is bizonyítványai, kérdés: nem tud-e többet, mint sokan, akik inkább csak az iskola mellé jártak s jól-rosszul letették a kötelező vizsgákat. Nem szabad ezt a férfit szégyelnie, nem szabad lekicsinyelnie. Vállalja bátran, ha szereti — ha meg nem szereti eléggé, bocsássa útnak mielőbb, hogy egy értékeit felismerő és megbecsülő leány mellett megtalálhassa megérdemelt boldogságát.

Vall, 19. Lelki berendezettsége okozza ezt a sok bajt. Csökkentértékűségnek nevezik ezt az állapotot, magam azonban sokszor rájöttem, hogy nem egészen fedti a helyzetet ez a megállapítás. A csökkentértékű ember elbújik és meg van győződve, hogy senki sem törődik vele. Más az, mikor úgy érzi: mindenki őt nézi, vele törődik, tetteit bírálgatja, szavait mérlegeli. Ehhez az szükséges, hogy az

ilyen idegállapotú ember nagyon is központnak érezze magát. Próbáljon úgy érintkezni az emberekkel, mint családjával. Ne gondoljon arra, hogy fontos minden szava, ne érezze, hogy minden szem magán függ, minden szavát mérlegre teszik. Higgye el, az emberek ma annyira el vannak foglalva önmagukkal, hogy még az igazán rendkívüli emberek is alig tudják megfogni érdeklődésüket. Végezze munkáját, olvasgasson, s érezze magát a nagy mindenség egy parányának, melynek azonban éppen olyan helye és jelentősége van az életben, mint bárki másnak.

Nagyon szenvedek. Jól emlékszem előző levelére s Isten akaratát látom a történetekben. Most majd elválnak, mi az erősebb: kettőjük vágya-e, vagy az a másik parancs, ami közbük állott? Tudom, keservesen nehéz lesz a várákozás, de sok mindent leszűr, megtisztít. Lehetséges, hogy közös boldogság fakad majd belőle — de az is megtörténhetik, hogy Isten más-más utat mutat mindkettőjüknek. Járják alázatosan, hittel, becsülettel.

Június 18. Ez a nap még olyan messze van, hogy addig megtudhatja akár a fiútól, akár a szülőktől, mire vágyik? Ha a két család olyan jóban van, bátran adhat neki emléket arra a napra.

Piros maekő. Bírálattal nem foglalkozom. Versét átadom a szerkesztőségnek, hogy mint illetékes hely, választ adjon rá. Magam úgy érzem, mély érzésből fakadó, színesen megírt képek.

Szabad-e remélnem? Legjobb, ha édesapja érdeklődik akár levélben, akár személyesen az illető iskola parancsnokságánál, hol minden szükséges felvilágosítást megadnak.

Tanárnő. Forduljon kérésével a Magyar Vöröskereszt Bajtársi Szolgálatához. V., Szent István-körút. Ott megadják a szükséges felvilágosítást.

Egy szomorú asszony. Szeretettel olvastam sorait s úgy érzem, tiszta virág a szomorú világban az ilyen asszony. Dehogy is bűn a lelki élet utáni vágyakozás. Isten parancsa ez. Sőt azt is Isten követeli, hogy igyekezzék bevonni családját is ebbe a törekvésbe. De, ha semmiképpen sem sikerül, ha az átkozott korszellem megmérgezte már a lelkeket, akkor sem szabad csüggednie. Annál inkább ki kell tartania gyermekei kedvéért. S hogy ez könnyebb legyen, megsúgok egy titkot: jó, ha lelki életünknek van társa, de nem feltétlenül szükséges. A magányos ember is elmélyülhet, elválaszthatja a jót a rossztól s az ilyen nehez gyermekkorú, kevés asszonyi örömi nő még jobban bele tud kapaszkodni a két legdrágább segítőbe: a hitbe és az elvont szépségekbe. Segítse a jó Isten, aki munkásnak választotta. Ne felejtse el, hogy egy lelket máris meghódított: leánya tiszta szíve Asszonyom érdeme.

Keresztúton. Nem mondhatok mást, mint amit unos-untig ismétlem: szerelem nélkül ne menjen férjhez az, aki lelkének minden gondolatával jó házasságot után sóvárog. Ez a sóvárgás pedig olyan tisztán csendül ki sorából, hogy még a nagy karkulönbögre sem mutatok rá, amikor azt tanácsolom: várjon. A munkakör változtatás nem ártana, de kérdés, hol tudna annyit keresni, hogy fenn-tarthassa magát? Abban én is hiszek, hogy a tiszta mindenütt tiszta maradhat, de bizonyos az is, hogy a keret is sokat határoz. Talán az idő majd meghozza a jó-tanácsot és segítséget is.

Meggyötört lélek. Ha szereti férjét, éppen úgy tűrni fog ezután is, mint eddig. Azt már látja, hogy könyvekkel, könyörgéssel nem tudja megváltoztatni. Prókozzék hát türelemmel a helyzet szótlán elviselésével. Hátha úgy könnyebben ki-egyenlítődik élete sok szenvedése?

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jelégét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

Nőkrol a nőknek

IRJA: HATTYASY KATALIN

Századvégi vonalak, kötött modellek és strucctollstólák

A téli kollekcióban van néhány új modell, amelyen kétségkívül meglátszik az újatkeresés. Különösen áll ez a ruhák és kabátok alsó részének vonalára. Nem egyszer feltűnik a tunika mint a hajdanvaló modellek fontos kelléke s ékesíti a mostani legfrissebb kreációkat, különösen gyakran a délutáni és esti ruhákat, olykor a téli kosztümöket is, ha franciás szabásúak. A szalonokban néhány bő, vastag átmeneti kabát mellett prémezett és prémnélküli téli kosztümök és télikabátok

is készülnek már. Az új divatban ismét nagy szerep jut a magyaros motívumoknak. A szőrmepótló zsinórozásnál előszeretettel alkalmaznak magyaros mintákat és igen gyakran a kosztümzsebek, mandzsetták és kabátgallérok is zsinórozással készülnek. Feltűnést keltett az egyik vagdálós rátéttel készült őszi kosztüm és sokan megcsodálták azt a századvégi stílusban komponált ruhaszímfóniát, amelynek fekete selyme lágyesésű és tunikája sikkesen redőzik, fölseje zárt nyakú, a nyaknál kerek fodorral. Éppen csak a csipkés, hosszúnyelű ernyő hiányzott a modellhez, az ötletes kreatőr azonban ezt sem felejtette ki: fekete, csipkefodros miniatűr ernyőt készített a modellhez retikülnek. A délutáni ruhák között akad néhány századvégi vonalú a modernnek

mellett. Ujdonságnak vagy talán felújításnak nevezhetjük inkább a strucctollstólákat, amelyeket különböző színben mintegy húsz évvel ezelőtt hordtak előszeretettel. Most kettős előnyük van. Részben anyaguk már megvan, hiszen igen sok női szekrényben lelhetők fel strucctollmaradványok részben pedig ezekkel a ciklaménszínűre, bordóra, sárgára, zöldre festett, két oldalon csipőig lenyúló díszekkel érdekessé és széppé lehet tenni a régi fekete ruhát. A kötött modelleket az idén különösen szívesen viselik. Bunda alá is hordható kötött kosztümöket készít az egyik belvárosi divatház.

Halszállkamintás, zöldségszínű öszikabát, nutrizsebekkel

Sima fekete délutáni ruha három különböző gallérviselettel. Először fehér pikésálgallérral

Második változatban egy féloldalas türkizzöld flittergallérral

Harmadik változatban fehér, érdekes, szép esipkezsabóval

Művésznő, mit „alakít“?

Divatrazzia Déry Sárinál

Déry Sári Budapest elsőszámú vampja és revüsztrárja. Megrögzött szállodalakó. Mint legtöbb színpadi vamp, a magánéletben ő is szolid feleség: boldog házasságban él férjével, Klamár Gyulával, az ismert újságitróval és kitűnő szerkesztővel. Öltözködés szempontjából mintaképeül szolgálhat azoknak, akik az izlésesen feltűnő dolgokat kedvelik. Gellért szállóbeli lakásán kerestük fel a villogógó, vörösszőke sztárt a megrohantuk kérdésekkel: milyen új ruhát csináltat? Mit alakított? Milyen szalonban dolgoztat? Stb., stb. . . .

— Mi tagadás — vallja be őszintén Déry Sári, — szeretek öltözködni. Színpadon is, az életben is. Imádom a nagy ruhákat, az igazi, nagy párizsi toaletteket, a szőrmét, a francia parfümöt, hozzá a remek autót . . .

Figyelmeztetjük a művésznőt, hogy riportunk nem holdbéli újságba készül, a földön vagyunk, szíveskedjék sikkesen visszaugrabugrálni a földtekére.

— De azért nem kell ám azt gondolni — folytatja most Déry művésznő, — hogy reggeltől estig csak szabónőhöz járok. Az ember a ruhamániáját békében lombolja ki. Most aztán van annyi ruhám, hogy az ataklásokból is „megélek”. Ötlet rendszerint akad s a szabó mindig ehhez igazodik, szegény. De azért nem szoktam nagyon megkínózni, sőt segíték is neki: lerajzolva, készen viszem a saját terveimet némelykor, úgy-hogy „csak” meg kell csinálni utána a ruhát. Most is van egy eredeti kreációm. Régi, békebeli nagy sáljaim vannak, mondhatnám kis túlzással, hogy tucatszámra, mert mindig nagyon szerettem a szép sálakat. Most kettőt-kettőt összepárosítok és blúzt csináltatok belőlük. A szabás minta a patentom. Háromszögre hajtogatom a sálakat — gyorsan elővesz egy törökmintásat és egy piros alapon nagy virágot és mindjárt meg is mutatja — s ez a háromszög képezi a blúz elejét és hátát. A nyakon négyyszögletes kivágás lesz s

Egy darab törökös mintájú selymekendőből készült blúz

Fekete selyemmuszlin estélyi ruhából délutáni ruha. A felsőrész a szoknya bordúrból készült

Síma angolos rendkívül elegáns flanellkosztüm

Zöld téli kosztüm kékróka-prémekkel: eredeti Déry-kreáció

ami az eleje és háta háromszögéből kiesik, az hozzájön a derékhoz, az ujjakat pedig rövid, ráhajlóra csinálattam. Büszke vagyok erre a találmányomra.

— Alakítás? — folytatja a legnépszerűbb revüztár. — Hát persze, hogy ez a leggyakoribb mostanában. Van egy nagystélyi, nagyon-nagyon bő ruhám. Az alsó részén virággirland fut végig. Anyaga fekete, nagyon erős, békebeli taft. Színes csikok futnak rajta keresztül, nagy kockákban. Ennek a tartozéka az a világoskék muszlinblúz, amelyet eddig szélesített vállpántjai alatt hordtam. Most a következő lesz belőle: a rendkívül bő szoknya kiad egy egész kisestélyi, térdigérő ruhát. A fekete alapon kockában futó szatén színes vonalakat ugyanolyan színű gyönggyel kigyöngyöztem, sőt eselleg még újabb színű vonalsorral is megtoldom a kockákat. Ezt a gyöngyözött skólkockás fekete kisestélyit igazán mindenhol hordhatom majd. No de most jön még csak az igazi: megmaradt a muszlinblúz „tisztán”. Ezzel kapcsolatban eszembe jutott férjem régi szmókingja, ebből csináltattam magamnak kosztümöt s hozzá viselem ezt a csipkével felfrisített és még franciásabbá varázsolt muszlinblúzt. Hát nem nagyszerű ötletek ezek?

— Folytassa, folytassa, jegyezzük!

— Van egy háromnegyedes, igen szép szürke perzsa bundám. Kicsit kopottas és különben sem divatos, mert rövid. Perzse, azért nem lesz molyok martaléka, mert átszabtattam és lamberjacket csináltattam belőle. Igen jó lesz ez téli sporthoz. Piros nadrágszoknyát és nagy sárga sálát viselek hozzá. Perzse aztán nem szabad megfélekezni a remek kötött holmijaimról sem. Ezeket, sajnos, nem én kötöttem, mert ilyesmire nincs időm, bár rendkívül ügyesen forgatom a kötőtűt. Egészen különös, de kötött ruháimat kivétel nélkül mind Szegeden csináltattam. Ott van egy nagyszerű kötőde, mely divatszalon is egyben. Pár éve kötöttem ott egy barna, arannyal átszőtt ritkakötésű csipkekosztümöt. Ugy, ahogy van, ma is használom, örömmel veszem fel. Fekete kötött kosztümöt is csináltattam Szegeden, komoly, bélelt kosztüm ez egyébként s most az idén azt hiszem, szőrmével díszítem fel. Látják, hölgyeim és uraim, így spórol egy revüprima-donna!

Nagyon praktikusán viselhető síma barna átmeneti kabát bársonygalérral

Hajnali KONCERT

IRTA: DÓCZY FERENC

Olyan volt, mint minden más estén. Kétségtelenül a legtöbbet nyújtotta, de csak azért, mert nem tudott kevesebbet. Egyetlen mértékre volt beállítva s ebben nem zavarta sem a hallgatóság száma, vagy a honorárium nagysága. Elvi, hallgatólagos megállapodása volt a publikumával. Ő hegedült s azok hallgatták. Közelebről így fogalmazta volna meg: hallgatják, amikor hegedülök. S a publikum talán így hegedül, mikor hallgatjuk. Erről viszont sosem lehetett szó közöttük. Alapjában véve mindegy volt, de az igazság mégis csak az, hogy húsz pengőbe került egy jegy a koncertjére. Az pedig, hogy a dobogó egy méternyivel magasabban volt, mint a nézőtér szintje, akaratlan rácsot húzott egy ember és ezer ember között. A „kiállított tárgyhoz” csupán az érzékszervekkel volt szabad közelíteni s ez különösebben nem ártott neki.

A koncert nyolcra volt hirdelve, de már két héttel előbb kezdődött. A művész Norvégiában ping-pongozott egy hotelboyjal, s ezalatt bizonyos, alacsonytermetű, kopasz, szemüveges úr már Budapesten verte az asztalt.

— Egy fillérrel sem adom olcsóbban...

A kopasz úr elszámolt, feladott egy táviratot s utazott Prágába. Norvégiában félbemaradt egy szett — majd ősszel folytatják. Budapesten plakátok jelentek meg, félméteres betűkkel — egyéni rekord — s a nagyságos asszony modellt válogatott.

— Tudja, szívem, valami feketét, fehér szabóval...

— Igenis...

— Vagy valami túllőset...

NÉZZE MEG

HELLER FRIGYES
női kalapja

Budapest, VII., Csányi-utca 12. sz.

— Igenis... — és így tovább és aránylag még mindig idejében: a hangverseny előtti napon küldte vissza, hogy „poesék, csak nem képzelem, hogy én ezt...”

A nagyságos úr kibírta a szmokingot, de a lakkecipője új és szorít.

Másfél óra múlva vége volt az egésznek!

A nagyságos úr koncert után, hazamenet a taxiban gyilkos hangulatban volt, részben a drága jegyek miatt, részben a cipő miatt és a másnap miatt, kezdve a korai tárgyalással az undok csödtömeggondnokkal. A nagyságos asszony ki van elégtve, amennyire el lehet várni tőle és nem érti a férjét. Lefekvés előtt néhány rosszindulatú nyelvtölgötés mindkét részről, bandázs nélkül. Pár elnyújtott nyögés az ágyban, lámpaoltás, lámpagyújtás, ablaknyitás, mert kibírhatatlan a hőség.

— Meg akarsz fájni? — érdeklődik a nagyságos asszony.

— Nem, koncertre akarok menni... — válaszolja a nagyságos úr szellemesen és újra lámpaoltás. *

A hangversenyt rendező vállalat ezúttal bankettet is rendezett, mert a szerződés ezt is előírta. Elvégre „hazánkfia”-ról van szó. A bankettet az előkelő hotelben tartották. Valaki okvetlen beszédet mond. Koccintás. Mások is mondanak. Koccintások.

A Mesterről van szó, aki elindult „városunkból”, szerény keretek közül, de már akkor is látható volt stb. És ez kivételesen most igaz is. A keretek nagyon szerények voltak, udvarokról van szó ugyanis, jó akusztikás pesti bérházak udvarairól, ahol apa és fia félklasszikusokat játszott annakidején, kísérő szöveggel.

— Szerződésnélküli hegedűművész vagyok, hölgyeim és uraim s ezzel az anyátlan árvával esszük eme keserű kenyeret...

Repültek a rézmadarak a levegőben s

Déliab

tandijat csilingeltek össze az anyátlan árvának. Egy cseh muzsikusként érkezett a pénzért biciklin, felpofozta az árvát s az megtanult ettől hegedülni.

Azóta nagy idő telt el s az atyát ma már nem lehet elmozdítani a Rivieráról, ahol az anyátlan árva jóvoltából egyáltalán nem eszik keserű kenyeret. Mindez igaz most véletlenül, hazánkfa érzékenyül az emlékezéstől, a beszéd hatása alatt s az alkohol támogatásával kiszorít egy könnyet is a félszeméből. A bankett résztvevői tomboltak a megható jelenettől s a jelenlevő szerkesztő úr kilök egy hasábnyi háborút a holnap reggeli lapból ezért a könnyeseppért.

S hajnal felé a művész kissé bizonytalanul lépked lakosztálya felé, az egyetlen kisajtott könnyeseppjével a szemesücskében, csupán a rend kedvéért, minden hiúság nélkül végignézi magát a tükörben. Az alkoholtól és az emlékezéstől homályosan révedezik szeme előtt egy kisfiú, aki most a derekáig ér a tükörben, furesán felretartott fejjel s a pofonok vörös pecsétjével az arcán. Aztán kiveszi a hegedűjét a tokból, pötttyint rajta egyet, s először életében elesodálkozik, hogy azok hangot adnak. Karja ösztönös mozdulattal viszi a hangszert az álla alá — hirtelen veszi le és zárja újra tokjába. A portástól taxit kér s hóna alatt a hegedűvel lerobog a lépcsőn.

— A Józsefvárosba... — rendelkezik a sofförnek és megállíttatja a kocsit egy bérház előtt. Őt emelet, sok lakás. A házmester, aki a csengőre csoszsan elő, gyanítja, hogy itt valami nincs rendjén, de a hajnali vendég taxival érkezett, frakkban van és érzi a húszpengős bársonyos érintését — ez már rendben van. „Nem tudok semmiről” határozza el, bújik vissza az ágyába és a sző szoros értelmében szemet hűny.

Az udvar közepén reflektorok nélkül áll a művész és hegedül. Félklasszikust játszik, amiről minden valamire való kritikusknak

Pyramidon

TABLETTÁK

Fejfájás, fájdalmak
és rossz közérzet ellen.

az a véleménye, hogy „mutatványos produkció”. Aztán egy cylinder fordul, bélesével felfelé, aláfestő szöveggel:

— Állástalan művész vagyok... anyátlan árva... keserű kenyeret...

Fent a második emeleten a nagyságos úr ébredzik kellemes álmából. Majdnem megölte a esődtömeggondnokot. Az első pillanatokban nem hisz, nem akar hinni a fülének. Talán álmodik, beteg vagy hallucinál a tegnapi koncert után. Aztán nagyot hördül jogainak és nyugalmanak védelmében, sziszeg valamit a „nyekergésről”, s mint aki felismerte az egyetlen helyes tennivalót, megragadja a koncert alkalmából vásárolt gyönyörű, vakító fényű, de sajnos, kissé szűk lakkecipőjét, s hatalmas lendülettel vágja a művész fejéhez, le a mélybe, hogy az egyszerre kijózanodik.

A nagyságos asszony is ébredzik párnái között valami mámoros, langyos álmából, rágyújt egy cigarettára és kicsipog az ágy mélyéről:

— Te, Ödön, mondják, hogy az az idé is egy ilyen va csak kis udvari zenész volt...

9 kilót híztam,

pedig csak néhány hete szedtem a HERKULES tápport. Ezáltal lett természetesebb és ruháim gyönyörűen simulnak tökéletes alakomhoz. Ezeket írja nekünk hálás yevónk. T. Ena k. a. Tegyen Ön is egy kísérletet a lényesen bevált HERKULES tápporral, amely a kakaó és csokoládé táperével egyenértékű. Nem gyógyszer! Ize kellemes, természetesen tápanyagos. HERKULES-t előszeretettel fogyasztják nemesak túlsóvány, hanem nagyon sokat dolgozó egyének is, mert fokozott munkabírást eredményez, ami több jövedelmet jelent! Ha nincs tej, teával is fogyasztható. Két csomag ára 4.80 pengő, négy csomag 7.90 pengő, hat csomag (családi csomag) 9.60 pengő. Megrendelhető: „VALERIA” kozmetikai és vegyipari cégek, Budapest, VI., Szondy-utca 22/R. H. 352.

Delibáb

Őszi tárlat

A MŰCSARNOKBAN

Ez a kiállítás újabb bizonyíték arra, hogy a műcsarnoki szellem nem lehet segíteni. Hiába éltek újító lángelmék, akiknek a vívmányait már az idő is szenteltette, hiába állítanak ki itt olykor haladó gondolkodású művészek, a Műcsarnok a mozdíthatatlan konzervativizmus kegyhelye maradt. Mintha az elmúlt félévszázad a művészetek történetében nem a leglázasabb, legizgatottabb korszak lett volna, mely a kezdeményezések, forradalmak, kísérletek egész sorával igyekezett a modern emberi lélek számára

Z. Gáes György:
Öregasszony

tartással őrzik az avult eszméket, makacsul és rendíthetetlenül ragaszkodnak a mult századi akadémizmus módszereihez. Szinte már tiszteletet ébreszt ez a megíngathatatlan állhatatosság, amellyel vélt igazságukat szolgálják. Az előlegezett halhatatlanság gögje, a nagy századok kisajátított mestereinek a védnöksége ünnepies, szalónkabátos büvkört biztosít a számukra a tájékozatlanok előtt, mániákus tévedésük lenyűgöző következetességnek tetszik. Valami varázslatnak kell abban lenni, hogy festők és szobrászok olyan stflusra bízzák életművüket, mely már ötven-hatvan év előtt is a nagyapák izlésének felelt meg csupán; de nem azért, mert időtlen értékeket

Karay Gyula: Tanulmányfő

Istókovics Kálmán: Pihenő

méltó kifejezést találni. A kultúra természete kizárja, hogy a számtalan törekvés közül egy se érjen el semmi eredményt, a legelfogultabb maradiság se állíthatja, hogy az izmusok minden egyes vállalkozása kudarcra végződött legyen. E termekben mintha megállt volna az idő, a kilencvenes évek népszerű festői modora hódít e helyütt a második világháború ötödik esztendejében is, a régi müncheni iskola kulisszaszfínei élnek tovább ezeken az évszakos tárlatokon egyfajta rosszul értelmezett realizmussal, hamis romantikával és oda nem való irodalmi emlékekkel vegyülve. A rendezők és kiállítók bámulatos kitartással őrzik az avult eszméket, makacsul és rendíthetetlenül ragaszkodnak a mult századi akadémizmus módszereihez. Szinte már tiszteletet ébreszt ez a megíngathatatlan állhatatosság, amellyel vélt igazságukat szolgálják. Az előlegezett halhatatlanság gögje, a nagy századok kisajátított mestereinek a védnöksége ünnepies, szalónkabátos büvkört biztosít a számukra a tájékozatlanok előtt, mániákus tévedésük lenyűgöző következetességnek tetszik. Valami varázslatnak kell abban lenni, hogy festők és szobrászok olyan stflusra bízzák életművüket, mely már ötven-hatvan év előtt is a nagyapák izlésének felelt meg csupán; de nem azért, mert időtlen értékeket

képviselt
hanem
A varáz
Az
Magyar
egy rész
gyűjtem
néhány
András,
Kerényi
Szervát
Vilt T
helytál
és eml
tásaiva
győzte
különb
ségérő
a Ma
Művés
tének
is ér
a láto
Győr

nán:

t ta-
ter-
hogy
örök-
y se
ered-
ogul-
g se
y az
inden
ozása
dött
ekben
volna
yenes
festői
e he-
k vi-
tődik
is, a
iskola
élnék
n az
tokon
ul ér-
zmus-
manti-
nem
emlé-
ve. A
kiállí-
s ki-
ma-
szkod-
szerei-
a meg-
l vélt
t hal-
saját í-
nepies,
mukra
edésük
k. Va-
hogy
bízzák
an év
eg csu-
ékeket

képviselt, hiszen az független a műértők korától, hanem mert megunt divat, túlhaladott álláspont volt. A varázslatra egy magyarázat van: a könnyű siker.

Az Őszi Tárlat keretében, mégis távol az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat köreitől, mutattak be egy részt a Fővárosi Képtár új szoborszerzeményeinek a gyűjteményéből. A fiatal magyar szobrászok közül néhány kitűnő tehetség: Baksa Soós György, Beck András, Boda Gábor, Borberek K. Zoltán, Csucs Ferenc, Kerényi Jenő, Kocsis András, Marosán László, Szabó Iván, Szervátiusz Jenő,

Vilt Tibor most is helytálló kortársaiért és emlékezetes alkotásaival újból meggyőzte a látogatókat különös ráteremtéséről. Ugyszintén a Magyar Grafikus Művészek Egyesületének néhány tagja is érdemessé tette a látogatást. Z. Gács György, Karay

M. Matzon Frigyes :
„Anna”

Gyula, Ósz Dénes, Feren-
ceny Valér, G. Szabó
Kálmán, Fabró József,
Jeges Ernő, Istókovits
Kálmán rajzai, metsze-
tei, vízfestményei a
mesterségbeli tudás, az
ötletesség, esztétikai tá-
jékozottság szép példáit
mutatják. Ezeknek a
műfajoknak szerényebb
keretei őszintébbé, ön-
kénytelenebbé teszik
a művészi megnyilat-
kozásokat. A nagyot-
akaráss és túlzás
aránytalanságai, elre-
kedő erőfeszítései nem torzítják el a született és he-
lyesen nevelt adottságokat, hanem a tiszta művészet
közvetlenségének zavartalan élményével ismertetik meg
az érdeklődőket.

Boda Gábor :
Cigányasszony

Pogány Ö. Gábor

Szabó Iván : Áhítat

A FÉRFI megöregszik

IRTA: LONGHY A. ISTVÁN

Holdkóros léptekkel járkált az Álomváros utcáin. Terv nélkül és céltalanul, mint olyan ember, akit kézen fogva vezet valamely ismeretlen hatalom.

Itt-ott megállt. Öregkapuk és vaskosaras ablakok előtt. Kereste nyomát a múltnak s figyelt a régi hangra, mely egyszer hívta őt. De a falak nem beszéltek. Nem zörrent zára esukott ajtóknak és a tetők alatt nem mozdult az élet. Mert a régi város idegen volt; számára kihalt. Keresni kellett tehát benne az élő emléket, amely megbújt a feledés romjai mögött s a rég letűnt idők ködéből nem mer kilépni.

Ment tovább... Kihalt utcákon át, görbe sikátorok közeiben, tornyok irányában; még a temetőn is keresztül. Ha mégis valami élő-

személyt talált volna a láthatatlan ember. Nem vették észre, nem figyeltek rá. Mert senki se volt! Testetlen lény, akin átnéz az idő, s kire ráfúj a feledés nyirkos szele.

Hosszú bolyongás után roskadt le egy sarokkőre. Fáradt és álmos volt. Borzongott a hidegtől. Pedig még nem volt tél. A nyárvégi nap aranyport szitált körülötte s arcát néha megcsiklandozta valahonnan jövő virággillat. Nem érezte. Fájl a szíve, s a fájdalommal el-mült ifjúságát siratta...

Igy látált rá a nő. A nő, aki egyszer...

Ültek egymás mellett a kertben. Az asszony egy őszirózsza szirmai lépegette, a férfi az emlékeit rendezte. Lelkében és agyában. A kuzsa gondolatokat, amelyeknek szálai szétágazódtak a zavaros múltban. Gondolt az élet sokszínű kikötőjére, págytengerek apró állomásaira, ahol lélekzetnyire kiszállt és csóksomjas mohósággal kereste a szerelem forrásait. Országok, városok, falvak suhantak át lelkén s amikor

újra kikötött, már itt is volt. Az asszony mellett, sok-sok idő után. De már fáradtan, megöregedve, érzések kiszáradt, kiapadt vízmedrében ballagva.

Az asszony sóhajtott. A férfi ránézett, keze után nyúlt és megsókolta. — Édes — mondotta érzélgősen és a régi donjuani pózzal a nő szemébe nézett.

A nő az örök hiúság fegyverével mosolygott és fogta, tartotta az időt, amely egy negyedszázad antik órájával ketygett. És zord igazsággal jelezte az elmulást. Nevetett és játszott. Ahogy régen. Mikor még tudatában volt vonzó erejének és ragyogó fiatalágának. És amikor még a férfi, a tapasztalatlan ifjúság hegytetőjéről nézte az életet és a női eszménykép

előtt alázattal hódolt...

— Emlékszik? A kertre, a lampionos lugasra? A nyári este fűszeres illatára? A dalra, amit a cigány játszott és úgy zsongott a fülünkben, mint mágiikus parancsolat szívünk számára. És emlékszik az otthonra, a kerti kispadra? Amikor szívtrett kézzel könyörgött, hogy szeressem. Az apám éppen akkor kiáltott. Keresett. És maga a félbeszakított mondatával átugrott a kertészen. Menekült.

A férfi szóltanul, udvariasan bólintott. Persze, hogy emlékezett. A ritka szerelmi szépségekre, amelyeknek bejejezése örök kérdőjel a férfiélet napjában.

— Kár volt! — sóhajtolta rezignálisan és löltött a borból, mely meleg volt és zamata olyan keserű, mint a magános férfi szíve.

— Így volt szép — erősítette az asszony az életéből kiesett regényt, amelyben egy lap fehérén maradt.

Alkonyodott. A kert tulsó felében cigányok hangoltak. Imitt-amott népesedtek az asztalok, de ahol ők ültek, a magány szigete volt.

CHESTERTON:

A VÉGSŐ PERC

Kereng a dicsfényes csapat

az üres trón körül

s bukott angyalok közt csak áll

az ember, egyedül.

„Vagyok” — vallja még ostobán;

porba rogy s szól: „Vagyok!”

Sírján fű nő, veréb csipog

s az Úr csak mosolyg.

(Raics István fordítása)

(A fordító „Muzsika” című most megjelent Chesterton-kötetéből)

Déliabát

A DÉLIBÁB HUMORÁ

Átöröklés

— Csinos lány ez a Zsuzsi.
— Igen, anyjától örökölte a szépségét.
— Olyan csinos az anyja?
— Nem, "kozmetikai szalonja van."

Baleset

— Hallottad, hogy a szerencsétlen Kovácsot kórházba szállították.
— Elképesztő. Tegnap este a Margitszigeten láttam egy ifjú hölgygel análogozni.
— Ez volt a baj. Ugyanis a felesége is meglátta őket.

Ujgazdagéknál

— Láttad Kovácsék új világiát. Pazar. A hallban három páncélos vitét láttam. Állítólag az őstől örökölte ezeket a páncélokat.
— Igaz.
— Mi volt az őse?
— Ócskavakereskedő.

TÖPRENGÉS

— Mit gondolsz? Nincs itt még valami lenyírni való?
(Aftonbladet)

Koreszmában

— Hé, pincér!
— A pincér keresztlőre ment kérem.
— Keresztlőre. Akkor megyek máshová inni egy fröcsköt. Nem várom meg, amíg feljön a borospincéből.

Zeneszerzés, oh

Az új operett bemutatóján két kritikus beszélget.
— Ugyes ember ez az új szerző. Lehár vagy Kálmán Imre büszkék lennének arra, ha ők írták volna ezt a muzsikát.
— A másik megjegyzi:
— Légy nyugodt! Büszkék is!

Mai gyerekek

Két elemista ifjú vitatkozik az iskola kapuja előtt.

— Szép családod lehet — mondja az egyik. — A papád szabó és te mégis mindig rongyos nadrágban jársz.

— Na és. A te papád fogtechnikus s a kisöcsédnek, aki most született mégsincs egyetlen joga sem.

Galád ötlet

A rendőrségi fogdában két jómadár beszélget.

— Alaposan ráfizettem arra, hogy szenvedélyes futbalista voltam — kesergi az egyik.

— Miért?
— Már jókora előnyöm volt a rendőr előtt, aki kergetett és a rendőr egyszerűen nagyot jüttyült. Azt hittem, hogy a bíró, aki lefújja a meccset. Megálltam és elesíptek.

Iskolában

— Pista mondd meg nekem, hogy mennyi idős ma valaki, aki 1916-ban született?
— Attól függ, hogy férj-e vagy nő az illető!

UJ DIVAT

— Ha te nadrágot hordasz, akkor én is öltözhetek kissé nőiesen. (Aftonbladet)

Tisztes feleség

Éjjélkor kopognak Kovácsné ajtaján.

— Ki az? — kérdi az asszony.

— Én vagyok, a te egyetlen uracská — dörmögi egy borízú hang. — Engedj be, megszöktem a jegyházból.

— Ilyen későn? — kiabál az asszony. — Én nem engedlek be, menj vissza oda, ahol eddig voltál.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelvagy beküldése esetén nem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Molnár János. Erzéseit közhe-lyekkel fejezi ki, holott a jó költőt arról lehet megismerni, hogy jelzői, képei frissek és újak. Szabaduljon meg az utánérzés káros hatásától, tanuljon s így talán tud majd igazi verset is írni. — **Bauer József.** Egy-két sora figyelemreméltó. Később talán ír nekünk való verset is.

— **Darázs Endre.** Nem tehet-ségtelen írárok, de a mi mértékünkét még nem ütik meg. — **Bánkúti Gábor.** Honoráriumot csak a jó írárokért fizetünk. Ezek a riportok pedig bizony gyengék.

— **István.** Kézirata olvashatatlán. Mindig géppel írt kéziratokat kérünk. — **Kutyta.** A Színművészeti és Filmművészeti Kamara bizottsága előtt tehet vizsgát. Ott közlik azt is, hogy mikor vannak a vizsgák. Szaválnia kell, vagy egy kis jelenetet bemutatnia valamelyik darabból. — **Malgot Béla.** Kispeszt. Tamás-utca 40. — **Ház-**

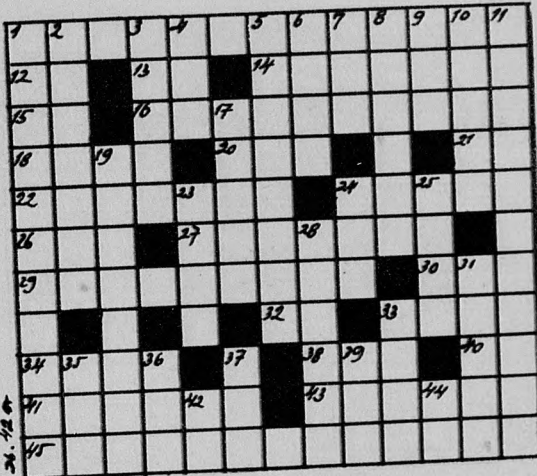
sulandók. Csak a városházán tudhatja meg a részleteket. — **Tarány Piroška, Marosvásárhely.** Csak szakorvostól kérhet erre felvilágosítást. Ismeretlen szerekkel semmiesetre se kísérletezzék. — **Szabó Ilonka.** Megértjük levelét, de éppen azért írunk és kritizálunk, hogy a produkció még jobb és állandóan fejlődő legyen. — **Bizom a jövőben.** A témákat bármelyik filmgyártónak elküldheti. Magánúton is tanulhat színeszetet. Igen sok színész és rendező vállal magántanítványokat. — **Egy barna lány.** 1. Haltenberger Gyula. 2. Dénes Mancsi. — **Tábornokné.** Perényi László Olasz-fasor 5. szám alatt lakik. — **Ij. Szendrey Zoltán, Nagyvárad.** Sokkal közelebb találja Kolozsvárt, mint Pestet és ott az operánál Vaszy Viktor igazgatónál jelentkeztek, vagy tőle kérjen tanácsot. — **Filmrajongó Rév Erzsi.**

Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS.** Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**
Felelős kiadó: **PAIZS GEZA.** Kiadótitkár: **Fórrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dobány-u. 12.**

KERESZTREJTVÉNY

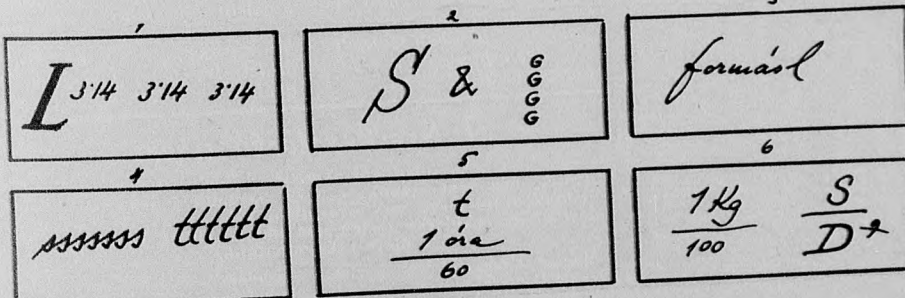
Vízszintes sorok: 1. Letiportság. 12. Idegen névelő. 13. Igekötő. 14. Majdnem törvény. 15. Rangjelző. 16. A függőleges 1. világhírű szerzője. 18. Ritka férfinév. 20. Parancsolója. 21. Pusztító víz. 22. Vissza: odamázolja. 24. Rohanj! 26. Iratkapocs. 27. A függőleges 1. egyik női főszereplője. 29. Tánciskolában a dobogón találjuk, névelővel. 30. C. N. N. 32. Tagadó szó. 33. Vissza: a sarki tengerek lakója. 34. Falusi ruhadarab. 38. Maró folyadék. 40. Vissza: járunk rajta. 41. Igen ritka férfinév. 43. Ezt teszik a pápa fejére a koronázáskor. 45. Megoldása nem könnyű feladat.

Függőleges sorok: 1. Az elmúlt hetekben bemutatott darab címe. 2. Nem adja bejegyzését. 3. Európa hatalmas hegycsoportja. 4. Idegen pénzegység. 5. Büntetendő cselekmény. 6. P-vel az elején; hosszú rúd. 7. T. A. D. 8. Róma Dunája (második betűje híján). 9. Nyakvédő. 10. Munkavállalói elfoglaltság. 11. Sebesen szaladó. 17. Több kocsiirányító. 19. Állat. 23. Névelővel: sebhely. 24. S. S. T. 25. Világhírű festő-testvérek, a flandriai olajfestőiskola megalapítói. 28. Vendéglő a pályaudvaron, névelővel. 31. Dalom. 33. Romlott szalonna.

35. Idegen férfinév. 36. Angol és 37. „Rád” betűi keverve. 39. Női becenév, megfordítva. 42. O. I. 44. Betűt vet.

BETŰREJTVÉNYEK

Dé 42 sz.

A múlt számban között keresztrejtvény helyes megfejtése

KIVÁNSÁGHANGV
 ATARTÁR ADELE
 TAK NMAJO OR
 OLAJOZÁS SORS
 NOR NONÁ Z IE
 ADÓKÉNYSZER N
 D AL K ADONY
 AKAR MOS ÓME
 LETAGADOD BLE
 ONOV KIH AJOLT
 KARÁDIKATALIN

A 41. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Esperes. 2. Kegyelet. 3. Epigón. 4. Meseható. 5. Serdülő. 6. Érzékeny.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, félévre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
 mélynyomása, Budapest

Ha kilyvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak
 Továbbítja a Vöröskereszt
 Budapest VIII. ker.,
 Baross-utca
 15

D. SZÁRÓ

ODOL

Az Odollal ápoltság csupa szépség, csupa báj

ÜDE LEHELETÉT TÖKÉLETESEN BIZTOSITJA AZ ODOL.